

309368 వత్రి దినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 5. } డిన్న పట్టణము 1918 సం॥ జూన్ నెల 13 వ తేది గురువారము } పం. 62
సంపుటము. ౫ } కాళియుక్తి నామ సంవత్సర శ్రేష్ఠమాస శుద్ధ పంచమి గి. } సంచిక ౬౨

మాసరుకులన్నియు మంచిరకపు సరుకులు ధరలు చాల తగ్గించబడినవి! (456) అట్టి చౌక!!

ఉష్ట ప్రదేశములందు చల్లనిగాలి నిచ్చు శాశ్వతపు విసనకరకంటె మంచిదేదైన గలదా?
ఈవిసన కరకరపాటు చాలపొడికయ్యెనది. ప్రతివీటునకు పెంట్ గొంపోనగును. కొట్టిళ్ళులకు మట్టిరవాసునకు గూడ చాల సుదృఢము. వైకి వాస్తవముగ విద్యుచ్ఛక్తి విసనకరకంటె ముందును. దీనికి మూడంచులుండును. దీని త్రిప్పటకు వేగొకపిడి అవర్చబడియున్నది. దీనికిని ఎలక్ట్రిక్ ఫ్యానుకును గల కృత్యాసమేమన:- ఎలక్ట్రిక్ ఫ్యానుకు నెల 1-కి 10రూపాయలు వ్యయమగును. ఈ విసనకర కట్టిళ్ళు ఆకస్రములేదు. ఈ విసనకరంటుకొనుట మంతుట మొదలగు ఉపద్రవము లేవియు లేవు. చాల సురక్షితమైనది. 4, 5 గురకు పరిపూర్ణ చల్లని గాలి నిచ్చును. వ్యాపారము చేయు వారికిని, లాభురసకును, వర్తకులకు, జమిందారులకు సంచారముచేయువారికి ఉద్యోగస్థులకు, మేధాకర్త సుపయోగించు వారికి ఇయ్యది చాలయపయోగకరముగ నుండును. వనము పోడా, తెమిసిడు మొదలగువానికి ఖర్చుకెట్టినంత సాము అవ సరము లేదు. 5-10-0 లకు శాశ్వతముగ నుండు ఒక విసనకర కచ్చును. నానాటికి విసనకరలన్నియు ఖర్చు అయిపోవు చున్నవి. తక్షణము ఆశాభంగము పొందకుండఁ జూరదులను పంప బ్రాతితులు. మూడువిసనకరలకు ముందుగ ధర రు. 14. 4 వ వంతు సామును కట్టవలయును.

(1169) ఉత్తర ప్రత్యుత్తరము లన్నిటిని అంగ్లమున వ్రాయవలయును.

Calcutta Stores & Agency, Beadon Square, Calcutta

1000 రూపాయలు

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బ

మీరు బలహీనులుగా నున్నారా? అయితే డి. మన్నాలాల్ గారిచే తయారుచేయబడిన లోకప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బను సేవించండి. దీనిని సేవించిన యెడల ధాతుపుష్టి, రక్తపుష్టి, విశేషబలము, అకలి ఎక్కువ మొదలయినవి కలుగును. స్వచ్ఛమైనది, ధాతువు మూత్రములో కలిసిపోవుట, నీరుచురుకు, బహుమాత్ర వ్యాధి మొదలగునవి మానవును. దీనివలన మంచి గుణము పొందిన అనేకులు రంగోన్, పిలాంగ్, సిలోన్, అక్రికా, కలకత్తా, బొంబాయి, మదరాస్, ఈస్టాండుములనుండి బహుమానపుత్రికలు విశేషముగా పంపియున్నారు. కావలసినవారు ఆర్డరాస్తాంపును పంపినచో బహుమాన పుత్రికల కాపి పంపుదుము. ఇది అబద్ధ మని రుజువుపరచువారికి పై కనుపరచియుండు బహుమానము యియ్యబడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుమూలముగా పొందవచ్చును. పార్శ్వమున కొను నప్పుడు "డి. మన్నాలాల్" అని యుండుట చూచి తీసికొనవలయును. అనుపాన పుత్రిక పార్శ్వమున పంపబడును. ఏతెంతులు కావలసియున్నది. 15 కులాలు తేల్చీకల రూ. 2-0-0. తనాలఖర్చు 1-8 డబ్బాలకు 6 అకాలు.

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీ వైద్యులు,
సాలామిసిరి మురబ్బ డిపో, బెంగళూరు సిటీ.

(619)

అన్ని మన్యజ్వరములకును యిసనాఫలిమందు
రామబాణమువలె అమోఘముగ పనిచేయును.
Esanofele (Anti Malarial)

ఇసనాఫలిమందును సేవించి, మన్యజ్వరముచే పీడింపబడకుండగ
మీ శరీరములను కాపాడుకొనుడు.

ఈ మందు బహు నమ్మకమైనది. మన్యజ్వరమునకు దివ్యవృక్షము:- ప్రపంచమందంతటను మన్యపు జిల్లాలయందు పెక్కుమందికి జయప్రదముగ ఉపకరించినది. గొప్ప వైద్యులందరూ ఈ మందును గూర్చి మంచి అభిప్రాయముల నిచ్చి యున్నారు. ఎంత విషమజ్వరమైనను, జీర్ణించి గుల్మవ్యాధిచే పీడింపబడు వారలకు ఈ మందు అమోఘముగ పనిచేయును. మరల జ్వర మెన్నటికిని రాదు. ఒకమాత్ర పుచ్చుకొన్నచో జ్వరము నిశ్చేషమగును. ఏమియు అపాయము లేదు. పసిపిల్లలకు ద్రావకపు ఇసనాఫలిని వాడవలయును. ప్రతి రసనాదిదగ్గర దొరకును. (984)

పోల్ యెజంట్లు:- (ఇండియా, బర్మా, సింహళములకు) బి.జి.గొరియోకంపెని, బొంబాయి.
చెన్నరాజధానియందు పోల్ ఏజంట్లు:- డబ్ల్యు. ఈ. స్లిట్ట అందుకో, మదరాసు.
దగామందులను జూచి మోసపోకుడు.

సర్వవృశ్చిక విషనంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు) 586
రూ. ఖమ్మత్ కచ్చువారు సంతోషముతో పోవుదురు.
గుణములేదని రుజువుచేయువారలకు రూ. 100 ఇనాం.

ఇది ప్రతి కటుంబమునం దుండవలసిన ఔషధవృక్షము. అంగ్ల, మూసాని, డేకీయలైద్యులచే పొగడ్డగాంచబడియున్నది. ఎన్ని దినములించినను మందు గుణముమాడదు, తేలునకు మాత్రమే కాక ఎలక, కుక్క, పాము, జిట్టి మొదలగు విషజంతువుల కాటులకు నుపయోగించును. కెలపాకట్ 1-కి 0-8-0 పోస్తేజి 0-8-0. 1 డబ్బా పాకట్ల కెల రూ. 5-0-0. పోస్తేజి కేలు. ఒకసారి 2 ప్యాకెట్లు లేప్పించుకొనువారికి పోస్తేజి ఇనాం. తర్తకులకు 100 కి 25 రూపాయలు కనిపా. నియ్యబడును. చిరునామా:- ధనలక్ష్మి కంపెని, ౨6 శంక టేకే మేట్రి, పిల్లి, సాకారుపేట పోస్టు, మదరాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని వృషులకు పరమామృతము.
చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పుల మాన్పును. శార్వపు నొప్పుల కారదోలును. వాయువు పోల్ల పుగొట్టును. నువాసనగలిగి యుండును. ప్రతీయంట నుండదగినది.

వనమూలికలచే హిందూ దేశముందు తయారుచేయబడు మంచిమందు. దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు అమృతాంజనము డిపో బొంబాయి, మదరాసు.

అమృతవల్లి

1154
మనోరంజకమైన నవల.

విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమండలియందు బంగారుపతకములను బొందిన కంచనవల్లి కనకమ్మ విరచితము. దీని వెల 1-4-0. గ్రంథకైలి మనోహరము. కథ గమంతము. భావములు గంభీరములు. చదివి ఆనందించుటకు తగినది. చిరునామా:- ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము 7, తంబుకెట్టిపిల్లి, జి. టి. మదరాసు.

బొంబాయి రాష్ట్రీయ యుద్ధ సమావేశము

లోకమాన్య జాల గంగాధరతిలకు, హర్షిమను, కెల్కరు, యమునాదాసుగార్లు మున్నగువారు సభను విడిచిపోవుట.

జిన్నా గారి తీవ్రభండనము

ఈనెల 11 వ తేది సాయంత్రమున బొంబాయి పుర పరిషత్తున గవర్నరు వెల్లింగ్టన్ ప్రభువుగారి ఆధ్వర్యమున సభ జరిగినది. ఆసభకు 27 గురు సంస్థానాధిపతులును రాజ్యాంగసభల సభ్యులును విరతిగొనిన వైనికోవోగ్సులును చాలమంది స్త్రీలును వచ్చిరి. గవర్నరుగారు నాయకుల నందరిని ఆహ్వానించిరి. లోకమాన్య తిలకు మహాత్మ్య గంధీ, హర్షిమనుగార్లు మున్నగు హోమరాలు నాయకు లందరను సభ నలంకరించిరి.

గవర్నరుగారి ప్రసంగము.

యుద్ధమును జయప్రదముగా నిర్వహించుటకు వైనికు లను సాయుధులను సమకూర్చుటలో నాకు తోడ్పడుట కి సమావేశము జరుపబడినది. ఇది ముఖ్యమగు కార్యముగాదు. రాష్ట్రీయమునందు ఔత్తము నుజ్జీవింపజేయవలెను. ఔత్తత్రేజ మంతరింప లేదని నే నెరుగుదును. మన మందరమును ప్రయత్నించి దాని నుజ్జీవింపజేయువలె నని గవర్నరుగార్లనిరి.

స్త్రీలు

స్త్రీలుచేసిన సహాయము నత్యధికముగా ప్రశంసించిరి. వాణిజ్యము చేయువాడును పరిశ్రామికులును ప్రభుగోవోగ్సు లందరును చాల తోడ్పడి రిరి.

స్వరాజ్యవాదుల భావము.

కొందరు ప్రముఖులున్నారు. వారికి చాల పలుకుబడి గలదు. వారిలో చాలమంది స్వరాజ్యసంఘమును రాజకీయ సంఘమునకు చేరినవారు. కొన్ని ఏడ్లనుండి ఇటీవల వారివిధానమును పరిశీలించివారికిని నాకును సంపూర్ణ సామరస్యము కలుగువరకును వారికి నామననమున్న వాని నన్నిటిని సంపూర్ణముగ స్వప్రపంచము వరకును వారంతగా తోడ్పడెదరని నేను భారాతీయుగచెప్పజాలను. వారివెనుకటివర్గముగూర్చి నేని చటనధికముగ ఖండింపబూనలేదుగాని యుద్ధవిషయముననివిషయమునను మారు చేయవలసినంత సహాయమును చేయలేదని మాత్రమే నుడివెదను వారి కవకాశము కలిగినపుడెల్ల దొరతనమువారికి చిక్కులను హెచ్చించుటయే వారి భావముగానున్నట్లుగుపడుచున్నదని నేను నిష్కపటముగా చెప్పజూచున్నాను. ప్రజాభిప్రాయముగల ప్రతిదేశమునందును గూడ నతివాదకత్వ వికాశముచేటిది యుండక తీరదనియే నాదొరతనమువారు నిరంతరమును తలంచుచుండిరి. మీ రాజకీయాభిప్రాయము తెల్లపుడును ప్రభుత్వమువారికి ప్రతికూలముగా నుండవలసియుండును గాని భావవచనోక్తి యా స్వాతింత్య్రమును (స్వాతంత్ర్యము) కాస్త్రుక్యతిరిక్తముగానుండునంత వరకు) బదిలిన ఇరక సంఘములవలెనే ఈ సంఘముగూడ నుండకల్గు. మేమాభావమున కనుకూలముగానే పనిచేయుచున్నాముకట్టి విషయమునుబట్టి నేను నుడువగలను. ప్రస్తుతము యున్నతి షాహగోచరించినది. మే మందరమును తోడ్పడము. ఇన్ని ఏడ్లలోపల స్వరాజ్య మిశ్యాబడునని వాదానముచేసిన లోని ఇతివేషములను గూర్చి వాదానముచేసిన గాని మేము ప్రజలలో నుత్సాహము కలిగింపజాలము. కావలసి నంతకుంది నేనలాచేయుట నెరువదని వారివాదముని వారి యుపన్యాసముల వలన స్పష్టమగుచున్నది.

చేరము.

తాము చేరమాడుచుండుటలేదని వారందరు దానినినే నంగీకరించెదమని వినిరిబట్టి వారి సహాయధికముగా నుండ తోడని నేను తలంచుచున్నాను. న్యాయశాసనానుగుణ్య మగు సంపూర్ణాధికార మొసంగబడువరకును స్వరాజ్యము మున్నగు వాని మొసంగదమని ఇచ్చట నెవ్వరును వాదానములు చేయజాలరు. ఆవిషయము నిపుడు అంగజేతపు మంత్రత్రికము వారాలించుచున్నారని గూడ వారయగుదురు. ఇట్టి విషయ సమయమున గూడ రాజకీయచర్య కూడదని నే ననను. ఇట్టి సమయమున గూడ విమర్శన మనవరమని నే నెరుగుదును. ఆ విమర్శనము పరుషముగను హేతువిరహితముగను న్యాయవిరహితముగను నుండగూడదు. ఇటీవల పరుషముగా నుండుట గోచరించినది.

అర్ధాంగీకారము.

ఇట్టి తరుణమున అర్ధాంగీకార సహాయమును నేను స్వీకరింపగోరను. ఇదివరకు వాగ్దానంగిన యుపన్యాసములు నేనింకను విస్మరింపలేదు గాన వారు సందియములను చిక్కులను మరచి రాజభక్తి సామ్రాజ్యభక్తి సమన్వితలై విజయము నందే వీక్షయించి మనఃపూర్వకముగ తోడ్పడవలెను. ఈయత్నమునకు ప్రతికూలమగు రీతిని వారుపన్యసించుట వ్రాయుట పనిచేయుట తగదని నేను తెలుపుచున్నాను.

స్వసహాయము.

హిందూదేశ పరిపాలనమునందు దేశీయుల కధికావకాశము కలిగింపవలె నను విషయమును నేని 5 వత్సరములలోను స్పష్టముగా ననుకూలముగా నుడిచితిని. ఆభావమున కనుకూలముగానే పనిచేసితిని ముందు నేను పనిచాలించుకొని అంగజేతమునకు పోయిన పిమ్మట నాకుగల పలుకుబడని ఎనియోగించి సామ్రాజ్య రాజ్యాంగ సభలో (ఇంపీయల్ సార్ల మెంటు) హిందూ దేశాభివృద్ధి కొరకు పనిచేసెదను. ఈసభ జరిగినందులకు ఫలితముగా రాష్ట్రీయ వారందరును వారివారి భావములను మరచి సంపూర్ణముగా తోడ్పడెదనియు అవసర సమయమున అంగజేతమునకు బాసటయైదనియు నేను చెప్ప గలుగునట్లు మీరు చేయవలెను. మీవైని నమృతముతో కొంత భారమును వేటిరి. దానిని మీరు క్షమించవలెనంద నిర్వహింప వలెనని గవర్నరుగారు నుడిచిరి.

“శ్రీ జాడ్వి చక్రవర్తిగారు కరుణాన్నితులై పంపిన సందేశమును రాష్ట్రీవాసులు భక్తిపూర్వకముగా ననుసరింప సంసిద్ధులు. ఈవిషయసమయమున తమవిధిని పరిపూర్ణముగా నిర్వహింప కృతసిక్ష్మములు” అను తీర్మానమును కొల్లాపూరు మహారాజుగా నుపపాదించిరి. కచిమహారావు, సాండ్లరాజా, సెల్వయ్య, హోగు సర్దిన్నా వెటిటు, జె. బి. వెటిటు, రనేడు సతి, గార్లనువదిరిరి. పిమ్మట దానినిగూర్చి యుపన్యసించుటకు లోకమాన్య తిలకు గారిని కోరిరి. “నేను ను స్వరాజ్య వాదులును సార్వభౌమున కత్యంత విధేయులము. సంపూర్ణరాజభక్తి భరితులము. తీర్మానప్రభు భాగమునకు మే మందరము నంగీకరించితిమి. నేనుసవరణ నుపపాదించదలచితినిగాని నేటి పరిస్థితు లవకాశమును కలిగించుటలేదు. ఈరాష్ట్రీవాసుల కృతసిక్ష్మయమును గూర్చి నేనించుకముచ్చటింపగోరెదను. ఇదిగొప్ప విజ్ఞానముగాని ప్రజలనాకర్షింపదగినరీతిని దొరతనమువారు ప్రారంభించలేదు. స్వదేశభక్తి దేశ స్వపరిపాలనను లేకముగానే ప్రారంభముకావలెను” అని తిలకు గారనిరి.

తిలకుగారు వెదలిపోవుట

ఈ తీర్మానమును గూర్చి మాటలాడుచు రాజకీయ విషయముల నెత్తగూడదని గవర్నరుగా (అధ్యక్షులు) రిరి. కొంత చర్చ జరిగినది. నాకుచితముగ తోచినరీతిని నే నభిప్రాయ మొసంగుట కభ్యంతర మున్నచో నేను ప్రసంగింపగోరను గాన విరమించుచున్నాను. అని తిలకుగారనిరి గవర్నరుగారు సరియనిరి. తిలకుగారుపన్యాసమును పూర్తిచేయకయే తమస్థానమున కేగి వెంటనే సభాస్థలిని విడిచిపోయిరి.

కెల్కరు హర్షిమను గార్లు మున్నగువారు గూడ వెదలిపోవుట.

తిలకుగారి సహచరులగు కెల్కరుగారి నుపన్యసించి గోరిరి. తిలకుగారివలెనే కెల్కరుగారు గూడ తమ ఆభిప్రాయమును తెలుపజూగనే గవర్నరుగారు వారినిరి. అంతట కెల్కరు బమ్మంజీ హర్షిమను గార్లు మున్నగువారు ద్వారకదాసు గార్లు వెదలిపోయిరి. పిమ్మట తీర్మానమునకు సంతకములుగాని ఉన్నరీతిని తీర్మానము కార్యకారి కాజాలరు. నేనుధిల్లీసభకు వెల్లియొంటిని. అచట నామోదించబడిన తీర్మాన మారణమునకు తే వీలుగలుగలేదు. దొరతనమువారు సిపాయిల జీతమును హెచ్చించుటకును భారతీయులకు వైనికోవోగ్సు ముల నియ్యుటకును సాహసింపజాలకపోయి రని జిన్నాగారనిరి.

యమును తెలుపజూగనే గవర్నరుగారు వారినిరి. అంతట కెల్కరు బమ్మంజీ హర్షిమను గార్లు మున్నగువారు ద్వారకదాసు గార్లు వెదలిపోయిరి. పిమ్మట తీర్మాన మోదించబడినది.

యుద్ధకార్యసంఘము

పిమ్మట రాష్ట్రీయయుద్ధకార్యసంఘము నేర్పరమట వారివిధులు మున్నగువానిని గూర్చి కార్యకేలుగారు (రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వసభ్యుడు) వివరించిరి. ఆతీర్మానమును సర్ జేమిస్ట్రీ జీతీబాయిగారు రుపపాదించిరి.

వాగ్దానము.

సర్ ఫజులుబాయి కరీంబాయి గారును మరియిద్దరును ఆనువదించిరి. పిమ్మట జిన్నాగారు మాటలాడబూనిరి. తీర్మానము నాకంగీకారము. తోడ్పడుటకు మేము సంసిద్ధులముగాని ఉన్నరీతిని తీర్మానము కార్యకారి కాజాలరు. నేనుధిల్లీసభకు వెల్లియొంటిని. అచట నామోదించబడిన తీర్మాన మారణమునకు తే వీలుగలుగలేదు. దొరతనమువారు సిపాయిల జీతమును హెచ్చించుటకును భారతీయులకు వైనికోవోగ్సు ముల నియ్యుటకును సాహసింపజాలకపోయి రని జిన్నాగారనిరి.

ఆవిషయము ఇండియా దొరతనమువారికి సంబంధించినది గాని రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునకు సంబంధించినది గాదని గవర్నరుగారనిరి.

రాష్ట్రీయ దొరతనమువారైన కొంత చేసి యుండదగినదని జిన్నాగారనిరి. జిన్నాగారికిని గవర్నరుగారికిని చర్చ జరిగినది. జిన్నాగారు మాటలాడ గోరిరి. సభాకార్యనిర్వహణ విధానమే సరిలేదనిరి. తీర్మానమున మొదటిభాగము సమంజసము, రెండవభాగ మాత్రేపశీయము. సంఘసభ్యుల నియోజనముసరిలేదు. ప్రజలతో నాలొచ్చింపకుండ దొరతనమువారిట్లు చేసిన సహకారమున కవకాశములేదని జిన్నాగారనిరి.

పిమ్మట సర్ నారాయణ చంద్రావర్మగారు ముచ్చటించిరి. దీనికి సవరణ యుండగూడదు. గవర్నరుగారు చేసినది సముచితమనిరి.

గవ్వరుగారు

అందరి సానుభూతిని పడయవలయు ననునదియే నాకు గల ముఖ్యమగు కోరిక. రాష్ట్రీవాసులలో నధికసంఖ్యాకులు నాపక్షమున నుండుట నాకు చాల ప్రోత్సాహకము. స్వరాజ్య నాయకు లవిధేయు లని నేనంటిని జిన్నాగారు నన్ను చాల నిందించిరి. నేను వారివందరిని తోడ్పడ గోరితిని. కొన్ని మరతులమీదగాని వారు తోడ్పడరని స్పష్టమైనది. దొరతనము వారికి తోడ్పడుటకు స్వరాజ్యవాదుల కిది మంచితరుణము. వారట్లు తోడ్పడకున్న వారిసహాయమును గూర్చి నేను విశ్వసింపజాలను. ఇది సామ్రాజ్యమునకంతకును విషమసమయము. రాష్ట్రీవాసు లగు సామ్రాజ్యపాలందరును తమ విధిని గుర్తింపగలిగిరి. నేను మీతోడ్పాటును బడయుగలిగినందులకు వందనము లానరించుచున్నాను. ఈరాష్ట్రీయ మొనకటిలెనే తన అగ్రస్థానమును నిలుపుకొనును గాక అని గవర్నరుగారనిరి.

లోకమాన్య తిలకుగారి ప్రకటనము.

సభలోనుండి వెదలిపోయిన తిలకుగారు మున్నగువారిట్లు ప్రకటించిరి. ప్రభుత్వమువారు వ్రాసిన తీర్మానములను గూర్చి సవరణల నుపపాదించకుండ మొత్తముగా మాటలాడుట సభకువచ్చినవారి ధర్మము. రాష్ట్రీవాసుల కృతసిక్ష్మ

సోమయాజులు: ఆంగ్లయిండియాలో ద్రగ్ ఆంధ్ర కమిషన్ కంపెనీ, నెం. 155, బుమ్మాయనీరు వీధి, బొంబాయి. మద్రాసు యేజులు: మెహతా పురుషోత్తమ్మూర్తి, వైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మిక్కిలి మనోహరముగు నువాసన 126

(రిజిస్టరు కాబడినది) ఆటో డిల్ బహార్. (రిజిస్టరు కాబడినది)

ఇప్పుటికాలపు యిది కనుకనునది, సూటిలేని మనోహరమగు నువాసనగలది. అల్పాహారముగాని, సారాముగాని, చేర్చబడకయే నిష్కమ చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.

దీ యువాసన కొన్ని చింజుపులు తియకరించినచో, మనోగృహముకు వాసన ని స్పష్టమయిండును.

ఈ క్రింది రుబీయాజులు సీసాలలో నుండును.

పిన్నపైజా (ఆర (డాం)	సీసా 1-కి రు	0-8-0
యధ్యధికము పైజా 1-డాం	" "	0-12-0
బోకాపైజా 2 "	" "	1-4-0
పెద్దపైజా 4 " లేక 3 బొమ్మ	" "	2-0-0

వి. పి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.

వల్లెల, చట్టములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిమలలోను దొరగును. దీనికి ఆహారమును నకలుసెంటు కలవు. కావున, తాము కొనుసపుడు సీసాపైజాను, కార్డుపైజాను ఆటో డిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుము. ఈ ఆటో నిల్వచోదయింట్ల నుత్పత్తిములను పరిశీలనచేయ గోరవారి దిగుమచూడక వ్రాసినచో అజాగ్రత్తముగల నువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుము.

అఖిల భారత దేశీయ ఏకాభాషా మహాసభా సంఘము

భారతీయుల కొక విజ్ఞప్తి

అఖిల భారత దేశీయ యేకభాషా మహాసభ గతవత్సరము డిసెంబరు నెలలో కలకత్తానగరమున లోకమాన్యతలకు గారి ఆధిపత్యము క్రింద జరిగినపుడు, హిందూజాతీయ కంఠకు యేకభాషా మహాసభా సంఘము స్వయం గూర్చి విపులముగ చర్చించి దీర్ఘముగ యాచించి యొక నిశ్చయమును రాబోవు మహాసభయందుంచుట కొక సంఘము నిర్ణయపడెను. దేశమునందలి వివిధ రాష్ట్రములలో నివసించు ప్రజలలోని ప్రతిభావంతులను ప్రకటనముల గావించుకొనుటకు యేకభాషా ఆర్గ్యవసరమునుటకు సంధియములేదు. బాతీయ ప్రబోధ కాలమున నిట్టి యేకభాషాభాషములగూర్చి నేను వేరే వక్కానింప నవసరములేదు. ఆంగ్లభాషయే మన దేశమున కేక భాషగా నుపయోగించునని కొందరు నుడువుచును. మన ప్రజలలో కొందరికి మాత్ర మిది యుపయోగకారిగానే యుండునుగాని జనసామాన్యమున కిది లాభకారి కాకలదు. కావుననే మన హిందూజాతీ భాషలలో నిట్టివినికై యెన్నుకొన వలసియున్నది. హిందీభాష దేశములలో ననేకులచే వాడుక జేయబడి, దేశభాష లన్నిటితోడను సంబంధము కలిగియుండుటచే యేకభాషగా నుండుట కర్హమని చెప్పుదురు. ఈ సలహా కార్యానుకూలముగానే యున్నది. కాని యీవిషయమై సంజేషములు లేకపోలేదు. దక్షిణ దేశముననున్న తమిళ ఆంధ్రప్రదేశ్ములలో హిందూభాషాప్రచార మంతగా లేదు. ఇంకనట్టి చర్చనీయాంశము లనేకములుకలవు. కావున నీవిషయమై దేశమందంతట నాందోళనముగావించి ప్రజాభిప్రాయముల గనుగొనుట కత్యంతము. అందుచే, ఘనమగు నీజాతీయ సమస్య పరిష్కారమునకు కృషిసలహా కలసివచ్చి గోరుచు, గత సభయందు దామోదితములైన తీర్మానములను 800 మంది నాయకులకును, పత్రికలకును బంపితిమి. ఈ విధముగ నైనను వలయునంత నుండినో మేము సంప్రదించ లేకుంటిమేమో యని అభిప్రాయపడుచున్నాము. మరియు కలకత్తా నగరముననున్న యొక సంఘమునకు, ఈవిషయమును దేశమందంతటను వ్యాపింపజేసి ఉద్యమ విజయమునకు పాటుపడుట దుస్సాధ్యము. కావున, నీసంఘ పక్షమున మేము పత్రికలద్వారా నెల్లరి కీ విషయమై యెరుకపరచి, యీసమస్యపై యెల్లరు ను కను అభిప్రాయములు వ్యక్తపరుచునట్లు చేయ యత్నింపుచున్నాము. రాష్ట్రీయ సంఘములు అఖిలభారత దేశీయ యేక భాషామహాసభా సంఘమునకు సభ్యుల నొకమాసము తోపున నెన్నుకొన వలసివచ్చి గోరుచున్నాము. వారు ఆగష్టు నెలలోపున యీక్రింది ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరము నొసంగ ప్రార్థింతులు:-

- (1) భారత దేశమున నంతటను యేకభాషాయందుటకు సరమా?
(2) హిందీభాష మనదేశభాష లనేకములలోసంబంధము కలిగియుండుటచే, దాని నేకభాషగా నిర్ణయింపవచ్చునా? ఎల్లరకును అనుకూలముగ నుండునట్లు హిందీభాషలో చేయవలసిన మార్పులను తెలియజేసెదరా?
(3) హిందీభాష యీ పని కననుకూల మని మాకు తోచినయెడల, యీ సెట్టి భారతదేశభాషను యేకభాషగా నుండుటకు మీరిచ్చగించురు.

యము మొదటితీర్మానము నూచించుచున్నది. అందు మొదటి భాగము రాజభక్తిని నూచించినది. అందుల కందరము నంగీకరించితిమి. ప్రస్తుతమున్న లోకములు కొన్ని తొలగు వరకును రాష్ట్రీయములు సంపూర్ణ సామర్థ్యముతో తోడ్పడకలరు. ఆవిషయమును మేము తెలుపగోరితిమి. సార్వజనికములలో నట్టి యుపన్యాసము లంగీకరింపబడు చున్నది. అచట చక్రవర్తిగారి పట్ల రాజభక్తితీర్మానములకు గూడ సవరణలుపాదించబడుచుండును. ఇవట సుపన్యాసములకు గూడ శభ్యంతరము కలిగెను. రాజకీయచర్చ కూడదని గవర్నరుగారి జాడముగాని ప్రారంభమున గవర్నరుగారి యుపన్యాస మందెత్తిన వివాదాస్పదములగు రాజకీయములకు ప్రసక్తికలిగినది. ఆయననిర్దేశముగ స్వరాజ్యవాదులకాగ్రహణకమగురించి వలికినపుడు సమాధానము చెప్పుటకు మాకధికారము కలదు.

(4) మిరాష్ట్రీయన నేకభాషావ్యాప్తి కేయేయే రాష్ట్రము కావలయును?

దీనికి ప్రత్యుత్తరము నొసంగినప్పుడు, మిరాంటి అనుభవజ్ఞులును, విజ్ఞానసంపన్నులును అగువారి అభిప్రాయములే కావలయునని మేము చెప్ప వలసరములేదు.

వివిధరాష్ట్రములలో నీ విషయమై కృషిసలహాకు క్రిందివా రంగీకరించిరి:-

- (1) నీహారు:- బాబు రాజేంద్ర ప్రసాదు ఏమ్, ఏ ఎమ్, ఎల్.
(2) మధ్యరాష్ట్రీయులు, బీరారు:- రాయ బహదురు పండిత విష్ణువల్లభ శుక్ల్య, బి. ఏ.
(3) సింధు:- దుర్గాదాసు హోమురాయి పత్రికా సంపాదకులు.
(4) బొంబాయి:- దుత్తోఅప్పాజీ కుట్టి పూర్వరు. బి. ఏ, ఎల్. ఎల్. బి.
(5) పండిత మాధవ ప్రసాద శర్మ. ఎమ్. ఎ, ఎల్. ఎల్. బి.
(6) మహారాష్ట్ర:- దత్తోవామన పోతదారు బి. ఏ.
(7) బర్మా:- డాక్టరు పి. జె. మెహతా ఎమ్. డి, బారిష్టరు.
(8) బరోడా:- ఆత్మగంజి.
(9) ఇంకను యీ విషయమై వివిధరాష్ట్రములలో పనిచేయు నంగీకరించు వారల నామములను ముందు ప్రచురించెదము.

ఈవిజ్ఞాపనమును దేశీయ తెల్లరును గుర్తించి, యీసమస్య పరిష్కారము గావించి, దేశోద్ధరణము గావించెదరుగాక యని కోరుచున్నాము.

రాయ యతీంద్రనాథ చౌదరి,
కార్యదర్శి,
డి. పి. శుక్ల,
సహాయ కార్యదర్శి,
159, డి, మచ్చబజారువీధి,
నాగైప్రచారక విద్యాలయము, కలకత్తా.

విశేషకు లొకరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు.-గల్లూరు సుస్థానాధీశులగు శ్రీరాజా బామ్మదేవర వేంకటాచలసింహ నాయకు బహద్దరుగారు 6 లేది రాత్రి వారిని వాస్తవమైన ఏలూరు తాలూకా పరిధిగూడెములో సుమారు 70 సంవత్సరముల వయసున నిర్యాణమును జేసిరి. వీరి కుటుంబ మైతరములనుండి బ్రిటిషు గొర్న మెంటువారికి సహాయభూతులుగా నుండి చెన్నపురి రాజ్యమున మిగుల విఖ్యాతి వహించెను. వీరి వంశమునకు మూల పురుషుడయిన నాగన్న నాయకుగారి కాలమునుండి చాలకాలము వీరు బ్రిటిషువారికి మైసూరు యుద్ధములు మున్నగు సమయములలో వేలకొలది గంతయెద్దులను, బిస్త్రీయెద్దులను, బండి యెద్దులను, మరియుతరసామగ్రులను సప్లయచేయుచుండెడివారు. ఆవంశమునందు నరసింహ నాయకు గారు వై వారికం టె నెక్కుడు సమర్థులును ప్రయోజకులు నని విఖ్యాతి కలది. వారినిండైన విగ్రహము, వారికిగల ప్రభుత్వ లక్షణములను, గాంధీకృపారాగ్యాదిగుణములను వెల్లడిచేయుచుండెను. వీరికి వేటయందును, ఆకృతికూట, గజకూటాదుల యందును ఆసక్తి మాన ప్రజ్ఞయుండెడిది. వివిధములైన వనయ్యగములను, పక్ష్యదులను మచ్చికచేసి వానికి నాటలును, వేటలును నెర్పి తయారు చేయుట యందు వీరికి గల కొలలము చెప్పకలవికాదు. వడ్రము, ఇనుము, యిత్తడి, కంచుపోత, గుర్రపుబండ్లు, ఎద్దుబండ్లు, వీణలుచేయుట, వస్త్రములు, కంబళ్ళు, తివాచులునే యుట, చాపలు, బుట్టలుఅట్లుట, త్రాసువేటు, మొదలగు వేటిపనులేగాక, వనమాలికలం దెంచుట, వైద్యసేవ జరిగించుట, గిరజములకు పశువులను, ఒంటెలను, ఏనుగులను స్పృశింపించుట, మొదలగు పనుల నతి సామర్థ్యమున జరిగించెడివారు. ఆంధ్రదేశమున రైలు ఆశానది యెఱుంగవచ్చుతాము స్వయముగా భీమదోలు గ్రామమునుండి పండిగూడెమునకు రైలుమార్గమునునిర్మించి కొంతకాలము రైలుబండ్లను నడపించిరి. వీరు ప్రతిదినమును తెల్లవాణుకాయన వైదు గంటలకే మేల్కొనించి దినమంతయు నేదియో కృషియును గలమును వినియోగించుచు నెల్లప్పుడును మననమునకు కీర్తనమునకును బరిత్రేప మొసంగు సభ్యావము కలవారు. వీరికి నాగన్న నాయకుగారు వేంకటాచల నాయకుగారు ననుగ్రహము

యుద్ధమునపు సభలు.

మండవేట.

గోదావరిజిల్లా మండవేట యందు 7 వ లేదిని రెండవ యుద్ధమున సభ జరిగినది. పెద్దాపురము డిప్యూటీ కలెక్టరు ఆగ్రాసన మలంకరించిరి. గవర్న మెంటునకు రైతులు చెల్లించు పన్ను యందు రూపాయకు ఆకావంతున చెల్లించుమని వారు సభ్యులను కోరిరి.

గన్నవరము.

బెజవాడ రివిన్యూ డివిజన్ ఆఫీసరు ఆర్. యజ్ఞరామయ్యగారి ప్రోత్సాహముచే గన్నవరం బార్లికార్నేవకొల్ల బుధవనమందు 8 లేది సాయంత్రము 5 గంటలకు గన్నవరం తాలూకా యుద్ధమునసభ సమావేశమై తాలూకాలోని వివిధ గ్రామాధికారులు, పెత్తనదార్లు పలువురు సుమారు 200 మంది సభ్యులంకరించిరి. పి. జి. వి. కాశ్మీగారు ప్రపోజరేయగా ఎస్. వెంకటేశ్వర రావుగారు సెకండుచేయగా డిప్యూటీ తాలూకాబోర్డుల మెంబరుగు నుంకర బసవయ్యగారి రగ్రహీతను ధిష్టించిరి. యుద్ధములును గురించియు అట్టి యవసరమును గురించియు లాభములను గురించియు విపులముగానును యిట్టి విషయస్థితియును ప్రభువు మనలను కోరినపుడు మనకష్టాష్టరములను ఒకప్రక్కనుంచి సాయపడుట మన విధియని ప్రోత్సహించిరి.

నరసన్నపేట

8 వ లేది సాయంత్రము గంజాముజిల్లా నరసన్నపేట బోర్డు పాఠశాలయందు యుద్ధమున సభ సమకూర్చబడినది. శ్రీ. వేదిడి జమిందారువారు, జిల్లా నిజస్థానివారు, డిప్యూటీ కమిషనరువారు, శ్రీ. కాకుళం సర్పిలు ఇనస్పెక్టరువారు మొదల గున్యోగీయులు సభ నలంకరించిరి. శ్రీ. వేదిడి జమిందారువారు సభాభ్యుత్థానుగ మండిరి. అభ్యుత్థులు ఈ సభ్యులను గవర్న మెంటున ప్రజలేమనియు, గవర్న మెంటువారు జేయుచున్న యుద్ధము ప్రజల యుద్ధమే యనియు, స్వర్గంత్ర సంగతులు మే యుద్ధమునకు గురియనియు, ప్రస్తుత సందిగ్ధమునకు రివ్యూ జర్మను స్పాగ్నీసమగుటయే కారణమనియు జెప్పెను, యుద్ధమును యొక్క యావశ్యకతను గూర్చి ముచ్చటించి ఋణము నిచ్చుటకు ప్రజలిష్టము వెనుకనైన యెదల పన్నుల మూలముగ ధనము నీయవలసిన యవసరము తెలుపవచ్చుననియు, ఇప్పుడు వెనువీయుట కంటే నీచమండదనియు, ఋణముల నీతరుణమున నిచ్చి ప్రభుభక్తి జూపుట విధియనియు సభ్యులను హెచ్చరించిరి. బరంపురములో జరిగిన సభయందు పోట్నూరు స్వామిబాబుగారు రు. 700-0-0 లు ఋణ మిచ్చుటకు ఒప్పుకొనిరి డి. కమిషనరు వారుసభ్యులకు జెప్పిరి. ఋణములను వేయవలయునని కోరబడిన పయిని ఒకరి సొకరు మొగములు కాచుకొనుచుండ ప్రప్రథమమున ప్రోటాక్టరు వేంకట నారాయణగారు రు. 850 లు ఋణము నిచ్చెననిరి. తరువాత నొకరికరు వేయసాగిరి. మొత్తము రు. 1400 లకు వాగ్దానములు జేయబడినవి.-

6 వ లేది సాయంత్రము 6 గంటలకు కృష్ణానందలాది కారియగు పి. వై. జి. కాంపురెల్ సి. వి. ఇ. వి. డి. ఎస్. వారవారు కైకలూరుతాలూకా కోరుకల్లు గ్రామములోని "శ్రీరామగ్రంథాలయము" ను దర్శించి పదిరూపాయలను విరాళముగానిచ్చి తెలుగు గ్రంథములను గొని అందుంచుమని చెప్పిరి.

(1211) కావలయును.

పెద్ద గోడాను లేక గోడానులు అద్దెకు కావలయును. శేవులము దగ్గరయున్న ఉత్తమును, ఆదైకిచ్చుట కిష్టమున్న వారు ఈక్రిందివిలాసమునకు తెలియ జేయవలెను.

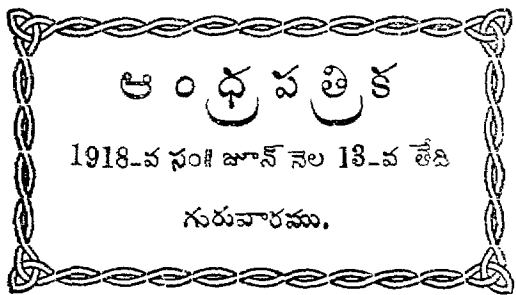
దీ డిప్యూటీకంట్రోలరు, (హైద్రా) కస్తంసుహాసు, మదరాసు.

శ్రీలకు వరప్రసాదిని.
డాక్టరు జె. కె. రావుగారి భౌతికసార,
ముకుళులు, ముకుబద్ధ, కాలముకల్పి ముకురత్త

విన్నపము.

యధ్యక్షానమునందు అయిదవయేడు నడచుచున్నది. యధ్యక్షులు త్వరలో ముగియుననుటకు సూచనలు లేవు. యధ్యక్షులకు పూర్వము రతి 18 0-1-6 వెలగల కాగిత మిప్పుడు రతి 18 0-7-6 వెల కమ్మబడుచున్నది. కాగితములధర అయిదు రెట్లు పెరిగినది. ప్రియమైనను కాగితములు దొరకుట దుర్లభముగ నున్నది. చందాదారులు పాత పత్రికల సమ్మిటవలనను చందాధనము నందు సగమును తిరిగి పొందుచున్నారు. యధ్యక్షమారంభమైన తరువాతను ఇతర పత్రికలు చందాలను హెచ్చించినను యధ్యక్షులు ముగియునను నాసతో నాంధ్రపత్రిక చందా హెచ్చుచేయలేదు. ఆంధ్ర పత్రికకు దినపత్రికకు రూ 15-0-0 వారపత్రికకు రూ 2-8-0 నిర్ణయించినచందా స్వల్పముగ నున్నది. ఇట్టి పరిస్థితులందు పత్రికానిర్వహణము దుర్భరము గాన జాత్రమాసము నుండియును దినపత్రికకు నెలకు రూ 1-8-0 (సంవత్సరమునకు రూ 18-0-0) వారపత్రికకు సంవత్సరమునకు రూ 3-0-0 చందా ఏర్పాటు చేయబడినది. ఆంధ్రదేశాభిమానులు ఆంధ్రభాషాభిమానులు ఆంధ్రపత్రికాభిమానులు విపరీతపు పరిస్థితులను గమనించి చందాధనము స్వల్పముగ హెచ్చించినను పూర్వమువలెనే యుద్ధారస్వభావమును బూని పత్రికను పోషించుటకు ప్రార్థితులు.

పత్రికాధీపతి.

బొంబాయి రాష్ట్రీయ సంగ్రహసభ.

అధికారవర్గమువారికి ప్రజలయెడ విశ్వాస మెప్పుడు గుడురునో యూహించజాలకున్నారము. ఎంతకాల మీ యనుమానము? ప్రభుత్వ దృక్పథ మంతవరకు మారినదో తెలియకున్నది. బొంబాయి రాష్ట్రీయ సంగ్రామసభకు, గవర్నరు గు విల్లింగ్ డను ప్రభువుగారు జాతీయనాయకులను బిలిచిరిని దేశమంతయు సంతసించెను. ఫిల్లీ సభలో జరిగిన లోకము, బొంబాయి రాష్ట్రీయసభయం వయినను నివారించ బడినదని, వార్త ముదయించెను. కాని బొంబాయి సభలో జరిగిన విచిత్ర చర్యచే, దేశీయుల ఆశలన్నియు అడుగంటెను. అధికారసాంప్రదాయములు, బొంబాయి గవర్నరుగారిని విడనాడలేదని స్పష్టమయ్యెను. వారి ప్రారంభోపన్యాసము స్వరాజ్యవాదుల నిందతో నిండియుండెను. స్వరాజ్యవాదుల నవమానించి వెడలగొట్టదలచిన, గవర్నరుగారు రవలంబించిన పద్ధతియే యుత్తమపద్ధతి. తీర్మానములకు సవరణల దేవలదని, విల్లింగ్ డను ప్రభువుగారు సభకులను మున్ముందు హెచ్చరించిరి. అటులయిన సభ జరుప నేలనో, నాయకుల నందరిని బిలువనేలనో దోచకున్నది. జరిపిపో, సభకులు తమయభిప్రాయములను స్పష్టముగ చెలుపుట కవకాశ మేల నీయలేదు? రాజకీయ విషయములను సభకులు తమయపన్యాసములలో దేగూడదని, విల్లింగ్ డను

ప్రభువుగారు దలచుచో, అటుల స్పష్టముగ మున్ముందు నేల చెలువలేదు? తమ ప్రారంభోపన్యాసమున, స్వరాజ్యవాదులను తూలనాడి, వారల రాజధక్తిని శంకించి, వారి సదుద్దేశముల ననుమానించి, వారలలో భావప్రాదేశ మేల గలిగించవలయును? ఇదియేనా అతిథులకు జేయదగిన మర్యాద? ప్రజానాయకులతోడ్పాటు గోరెడి అధికారుల వలంబించవలసిన పద్ధతులేనా యివి? అనవసరముగ స్వరాజ్యవాదులను రచ్చబెట్టి, దేశమంతయు గౌరవించి పూజించెడి నాయకశ్రేణుడగు లోకమాన్యుడు తనయపన్యాసమును ప్రారంభించి స్వరాజ్యసమస్యకును స్వదేశరక్షణమునకును సంబంధము గలదని చెప్పిసంతమాత్రముచే, వారి యపన్యాసము రాజకీయవిషయముల గూర్చి ముచ్చటించుచున్న దని ఆపివేయుట ఆత్మగౌరవము గలవారికి దుస్సహముగ నున్నది. లేదా, స్వరాజ్యసమస్యకును, దేశరక్షణమునకును అవి నాభావసంబంధము? లేనిచో, ఇట్లెందునందు నిర్బంధనైనికవిధానమునకును హేయములు ప్రధానమునకును ప్రభుత్వమువారేల ముడివెట్టవలయును? లండను టైముస్ పత్రికవంటి పూర్వాచారపత్రిక, హైందవస్వరాజ్యసమస్య సంగ్రామసమస్య యని ఏల ప్రకటింపవలయును? మాంచెస్టరు గార్డియన్ పత్రిక ఐతిహాస్య స్వరాజ్యసమస్య ఎటుల యధ్యక్షసమస్యయో, హైందవప్రభుత్వసమస్యయు స్వయధ్యక్షసమస్యయే యని స్పష్టముగ నేల చెలువవలయును? మరియొక వ్యాసమున మాంచెస్టరుగార్డియన్ పత్రిక హైందవుల సహాయమును గూర్చి వ్రాయుచు "హిందూదేశ మిదివరకు చాల సహాయము జేసినది. కాని మనుష్యబలమునకు దగిన సహాయము గావించియుండలేదు. కారణ మూహించుట సులభము. సామ్రాజ్య, హైందవప్రభుత్వములు తగిన దూరదృష్టి జాపకుండుటయే యిందునకు ముఖ్యకారణము. హిందూదేశ మిందునకు బాధ్యురాలు గాదు... జాతీయ స్వాతంత్ర్యము కొరకై తనబలమునంతను నుపయోగించవలసిన హిందూదేశపు రాజకీయ నైనికసమస్యలగూర్చి ఉత్కృష్టమగు రాజనీతిని, ఉద్ధారభావములను ప్రభుత్వమువారు గనుబడిచవలయు"నని చెలిపినది.

ఈ సత్యమును అధికారులు గ్రహించలేక బోయిరి. సామ్రాజ్యాభివృద్ధికిని, సంగ్రామవిజయమునకును, మూలసాధనముల గూర్చి లోకమాన్యుడు చెలువ బూనకొననే గవర్నరుగారు వారిని నిరోధించిరి. ఇట్టి నిరంకుశ ప్రవర్తనము ప్రజలతోడ్పాటునకు దారిజాపుకని, గవర్నరుగారు దలచిరా? ప్రజల శౌర్యప్రతాపములను జ్వలింపజేయవలయునని గవర్నరుగారు ప్రారంభమున చెలిపిరి. ఆయధశాసనము ప్రబలియుండుటయు భారతీయులు నైస్యములో నున్నతస్థానము నాక్రమింపకుండుటయు స్వాతంత్ర్యప్రధాన మాలసింపబడుటయు సంగ్రామసంరంభమును ప్రజ్వలించుటకు తోడ్పడజాలవు. లోకమాన్యుడి నిర్బంధములను దొలగింపవలయుననియే కోరదలచెను. కాని నిజమాడిన నిష్ఠురముగు నను సామెత యీవిషయమై పూర్తిగ వర్తించుచున్నది. ఈ సమయమందయినను, అధికారులు గతియును మఱచి ప్రజలలో నన్యోన్యవిశ్వాసమును గాఢప్రేమను పురికొల్పుదురని యూహించితిమి. ఇందుకు మారుగ గవర్నరుగారు, "స్వరాజ్యవాదుల తోడ్పాటు హృదయపూర్వకమని తలపజాలవ.", "సందు దొరికినపుడెల్లను, ప్రభుత్వమువారిని చీకాకువరచి కష్టముల నెక్కువజేయుటయే వారి యుద్దేశమని నేను బహిరంగముగ చెలుపుచున్నాను", అను మొదలగు నిందాగర్భితవాక్యములను వారివై గురిపించిరి. ఈ

వాక్యములు ఎట్టి సహనస్వభావము గలవారియందైనను రోషమును బురికొల్పక మానవు. తమపై మోపబడిన అపనింద నిరాధారమని చెలుపుటకు నను స్వరాజ్యవాదులకు ఏ రవకాశ మియ్యలేదు. అట్టితరి ఆత్మగౌరవము గలవా రెవరును సభలో పాల్గొనజాలరు. స్వగౌరవమును నిలుపుకొనుటకే తిలకు, కేల్కారు, హార్షిమను, మొదలగువా రాసభను విడిచిపోయిరి. అంతకన్నను, తమ మర్యాదను కాపాడుకొనుటకు వారు చేయగలిగిన దెద్దియును లేదు. తిలకు మొదలగువారేమి చెలుపుదురో తెలిసికొనక ముందే వారి యపన్యాసముల నాపివేసిన గవర్నరుగారు, స్వరాజ్యవాదులు షరతుల విధించుచున్నారని, తమ అంత్యోపన్యాసమున తమయూహను చెలిపిరి. తేరమెవరాడి? విక్టోరియా రాణి ప్రకటనము మొదలు వాగ్దానము లొకటివెంబడి యొకటి చెల్లింపబడక అటులే నిలిచియున్నవి. ప్రజలొక్కమారే కాంగ్రెసుసంస్కరణముల గోరిరి. వాఙ్మనె యీరెందు వత్సరములనుండియు పుంపున వాంఛించుచున్నారు. వేరుకోర్కెను గోరుట లేదు. ఇందు చేతేర మాడుచున్న దెవరో, చనువరు బూహించి కొనవచ్చును. స్వరాజ్యవాదులు ప్రభుత్వమును చీకాకువరచి వారికి కష్టముల చెచ్చిపెట్టి రనుట సత్యమిరుద్ధము. ప్రభుత్వమువారు ప్రజలతో యోచింపకుండగనే, ప్రారంభమున అననుకూలమగు సంస్కరణవిధానమును ఆంగ్లప్రభుత్వమున కంపిరి. ప్రజల వీరిషయము గ్రహించి, తమకోర్కెలను వెంటనే వెల్లడిజేసిరి. ఇక్కార్యము ప్రభుత్వమును చీకాకువరచుట కాదు. ఆత్మరక్షణార్థమే యీ కార్య మవలంబించబడినది. పిమ్మట నధికారులచే నిర్బంధవిధాన మవలంబించబడినది. అందుపై ప్రజల యాందోళనము ప్రారంభమయ్యెను. తుట్టుతుడకు మాంటూరూగారి దేశమునకు వచ్చెద మని ప్రకటించిరి. శాంతివాతావరణము స్థాపింపగోరిరి. స్వరాజ్యవాదులు తమ యాందోళనమును కట్టిపెట్టి శాంతివాతావరణమును నిలిపిరి. ఇంతవరకును స్వరాజ్యవాదులు చేసిన అకార్యకరణము లెవ్వయో, విల్లింగ్ డను ప్రభువుగారిడ మిత్థ మని తెలుపకబోయిరి.

లోకమాన్యుడు తానవలంబించిన చర్యకు కారణముల చెలుపుచు ప్రకటన మొకదానిని ప్రచురించెను. తాను రాజధక్తితీర్మానమునకు సవరణము నుపపాదించ లేదనియు, బొంబాయి రాష్ట్రీయ తన ధర్మము నీ సమయమున సంపూర్ణముగ నెరవేర్చుట కెట్టిసాధనముల నుపయోగింపవలయునో వాటినిగూర్చి మాత్రమే చెలువదలచితి మనియు, తిలకుగారు ప్రచురించిరి. సవరణ నుపపాదించినను, పార్లమెంటువిధానమున కది వ్యతిరేకము గానేరదని తిలకుగారు చెలిపిరి. మెయిలు జస్టిసు పత్రికలు తిలకుగారికి గలిగిన నిరాదరణమునకు తమ సంతోషమును సహజముగ వెలిబుచ్చుచున్నవి. బాల్లివిక్కుల తోడ్పాటు గోంగూడదని హితము చెలుపుచున్నవి. ఆంగ్లో హైందవపత్రిక యైనను మద్రాసు టైముస్ పత్రికకు విల్లింగ్ డను ప్రభువుగారి చర్య అసమంజస మని తోచినది. "గవర్నరుగారి యుద్దేశము స్వరాజ్యవాదులు సభలోనుండి వెడలిపోయి, సభలో పాల్గొనకుండుటయే యగుచో, వారవలంబించిన మార్గమునకన్న లాభకరమగు నది గాన్పింపదు. ... ఈ పద్ధతి నవలంబించుటలో గవర్నరుగారు సరిగ బ్రవర్తించలేదని మాయభిప్రాయ" మని టైముస్ పత్రిక చెలుపుచున్నది. తిలకు మొదలగువారి కకారణముగ గలిగిన అవమానమును దేశము మరువజాలదు. కాని అధికారులెంత ప్రాస్పద్యుత్తో బ్రవర్తించి

నను, ప్రజలు యుద్ధవిజయమునకు శక్తివంచన లేకుండ సాయముజేసి, విల్లింగుడను ప్రభువుగారు స్వరాజ్యవాదులపై మోసిన అవనింద నిరాధారమని, ప్రశంసమునకు నెల్లడించెదరుగాక!

ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సమావేశము : సభాధ్యక్షత.

మాంటాగూగారి స్మరణము లింత త్వరలో ప్రకటింపబడునని దోచదు. పార్లమెంటులో మాంటాగూగారి రిచ్చిన ప్రత్యుత్తరము ననుసరించి, యుద్ధమంత్రివర్గమువారి పుడపుడే నిర్ణయమునకు వచ్చునటుల దోచదు. అందుచే అధ్యక్షత విషయమై అనవసరముగ వివాదము లాడవలదని, మహారాష్ట్రాధికారి దెలిపినది. కాని బిసెంటుగారికి మాత్రము నిదురపట్టుటలేదు. ఈ యమ పునాకు వెంటనే వెడలినది. తిలకుగారితో ప్రసంగించినది. అక్కడనుండి, అధ్యక్షతపదవి వలదని దెలిపిన మహమ్మదాబాదు రాజాగారి నెటుల నయినను, బిస్మిగడలచి లక్ష్మీపురమునకు వెడలుచున్నది. తిలకుగారు గాని, తాను గాని, అధ్యక్షతపదవి వహించినయెడల, తిలకు బిసెంటుగార్లును, వారి యనిచరులును కాంగ్రెసు సభను విశేష జేసికొనిం ఆంగ్లదేశమున దెవరో దెలిపెదరట! అటుని, బిసెంటుగారు గత కాంగ్రెసు మహాసభయం దధ్యక్షతపదవిని వినిర్ణయించి కారణ మెద్దియో నూహింప లేకున్నాము. మహమ్మదాబాదు రాజాగారు శాసనసభాసభ్యులట; భూస్వాములట; ధనికులట; మహమ్మదీయులట. అందుచే వారి మా కేక్కున విలవ యుండుట. బిస్మిగడల నీ సందర్భము లొకరించి "జ" స్థానముందున్న మహమ్మదాబాదు రాజాగారి చక్రవర్తిగారి వర్ణనము గలుగునట. కాంగ్రెసు నాయకృతమున ఆంగ్లదేశమునకు బోనీనినిదో, ఈ సందర్భము లొక్కటియు నక్కరకు రావు. భారతీయుల మోక్షము వారి హస్తములందె యున్నది. ప్రభుత్వ విధాన మెటులున్నను, తమ కనీసపు కోర్కెలను సంతృప్తిపరచుట నని, ప్రజలు దృఢ ప్రతులగుచో, సంస్కరణములు తప్పక ప్రసాదింపబడును. అట్టి దృఢనిశ్చయమును ప్రజలలో పురికొల్పుటకు లోకమాన్యు డొక్కడే జాలియుండును. వై వై మెరుగుల జూచి సంతసించు కాలము పోయినది. దేశీయుల కెల్లరకును పూజ్యులగు నాయకులే నీ సమయమున సభాధ్యక్షత వహింపవలెను. లేనిచో, ఘనతరొకరును గౌరవపదవులకొరకును ప్రాకులాడని తిలకుగారి నధ్యక్షత వహింపవలదని బిస్మిగడల బహు సులభము. ఎటులయినను వారిని బలవంతపరచి, వారిని అధ్యక్షుల జేయుటయే, కష్ట సాధ్యము. ప్రజల దృఢమగు కోర్కెను వారు నిరాకరింపబూనరు. పిలువని పేరంటమునకు బిసెంటుగారు వెడలి ప్రజాభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగ బనిచేయుట పాడి గాజాలదు. ఆంగ్లదేశమున సాంఘికవాదు లికముందు ప్రభుత్వమునం దున్నత స్థానముబడయుచురని నూహింపబడుచున్నది. వారు ధనవంతుల నాయకత్వము జూచి భ్రమసి యుప్పొంగజాలరు. బిసెంటుగారు దేశాభిప్రాయమును గౌరవించి, అనవసరముగ జోక్యము కలుగజేసికొనకుండుట భావ్యమని వారించుచున్నారము. నిరంకుశమునకయినను కొంత పరిమితి యుండవలెను. దేశముకొరకై లోకమాన్యునికన్న కష్టపడినవారు వేరొక రుండబోరు. బొంబాయి రాష్ట్రీయ సంక్రమ సభలో వారు చూపిన ఆత్మగౌరవము, వారి స్వభావమున గడుగుద్యుతముగ నున్నది. అద్భుతవిజయప్రతిక తిలకు గారిని గూర్చి వ్రాసిన

యీ క్రింది వాక్యములు నిజతత్వమును వెల్లడించుచున్నవి.

“ఏ హైందవ దేశాభిమానియు, తిలకుగారి వలె, స్వదేశీయులలో గొంతమందిచేతనే బాధించబడి యుండలేదు. కాంగ్రెసు మహాసభకు చిరకాలము క్రిందటనే తిలకుగారి రధ్యక్షత వహింపవలసి యుండెను. మాండలే జయలునుండి వెలువడినపుడయినను, తిలకుగారి కధ్యక్షతపదవి నొసగవలసి యుండెను. కాంగ్రెసు సభను వశముజేసికొనిన వారికి, వారిపై ద్వేషముండుటయేగాక, వారితో జేసిన అధికారులకు కోపమువచ్చుననిగూడ భయముగలదు. కావున తిలకుగారికి రాజకీయవిషయములందు నామరూపములు లేకుండ జేసిరి. వారు కాంగ్రెసు మహాసభలో జేరుటకయినను అంగీకరింపలేదు. ఫలిత మేమయినది? హిందూదేశమున కంతకును, లోకమాన్యుడు తిలకుగారు ప్రకాశించుచున్నాడు. ఇందుకు కారణ మేమి? ఆతను దేశమునకు జేసిన సేవ యటులుండ, ఆత్మపరిత్యాగమును గావించుటయే ముఖ్యకారణము. తన దేశభక్తిని గూర్చి నాతను బహిరంగముగ ప్రకటించికొనలేదు. ఇట్టివారినే భగవంతు డాశీర్వదించును.”

భారతీయు లిట్టి నాయకులనేక తగిన గౌరవము జూపి తృప్తకృతులయ్యెదరుగాక!

డాక్టరు నాయుడుగారి ప్యానుషార్టు

డాక్టరు నాయుడుగారి అంగీకారప్రము రద్దుచేయబడదని, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించి వేరుగ జరుగున, ఎవరును గలంప లేకు. ఆరోగ్యమును తి నాయుడుగారు వెడలుట తగిన కారణమని, ప్రభుత్వమువారు చెప్పుచున్నారు. హిందూదేశమునందు నాయుడుగారి కారోగ్యమునకు దగినస్థానములు గానించలేదు కాబోయి! నాయుడుగారు రాందోళనము గావించినని గాదాము జేసియుండలేదు. వారంగీకారప్రత మొసగబడినపుడు, రాజకీయాం దోళముకొరకే వారు వెడలెదరని, ప్రకటింపబడెను. అట్టితరి, తిలకుగారిని, తమ కేసు నిమిత్తమై వెడలుట కంగీకార మొసగగూడదా? తిలకుగారికి అంగీకారప్రము లొసగక ముందే, నాయుడుగారి కొసగబడెనట. అప్పుడు ఉభయయును ఆందోళనముకొరకే వెడలెదరని ప్రభుత్వమువారికి దెలియును. అట్టితరి, స్వరాజ్యవాదుల కంగీకారప్రములను రద్దుజేసినపుడు, నాయుడుగారిగూడ జేయుట న్యాయసమ్మతము. కాని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారిందుకు నిరాకరించిరి. వారు చూపినకారణములు విశ్వాసమునుపురికొల్పజాలవు. అధికారవర్గమువారి సమయమున దూరదృష్టిలేని తమకార్యములచే ప్రజల సంతృప్తిపరచుట శోచనీయము.

నర్ నుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి లేఖ

వీరి లేఖను గూర్చి పార్లెంటులో నడిగిన ప్రశ్నలకు, జవాబు జెప్పుచు మాంటాగూగారి లేఖలోని విషయములు నిరాధారము లనియు, అవమానకరము లనియు, ఈ విషయమై దీసికొనదగిన చర్య గూర్చి రాజప్రతినిధిగారికి వ్రాసినవినియు, దెలిపిరి. దేశ మంతయు నిర్బంధవిధానముచే నుద్రేకపూరితమయి యున్నపుడు వ్రాసిన లేఖను గూర్చి, కఠిన్మతులు మారిన యీ సమయమున ప్రాత విషయములను తిరిగి త్రవ్వ జాయిక సను ఫిక్సు మొదలగు పార్లెమెంటు సభ్యులు కలవరము లిగించజూచుట శోచనీయము. ప్రాముఖ్య సంస్కరణముల విషయమై ఆంగ్లప్రజలలో దురభిప్రాయము గలిగింపబడితే యిట్టి లేఖలు తీయుట జేయుచుండవచ్చును. ప్రభుత్వమువారు

గతమును మఱచి, యీ విషయమై ఎట్టి జోక్యము గలుగజేసికొనరని దలచెదము.

మాంటాగూగారి యభిప్రాయములు మారినవా?

మెయిలుపత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నది:— “టైముపత్రికావితేఖరి, మాంటాగూగారి దృక్పథము మారినదని దెలుపుచున్నాడు. ఈమార్పుచే ఆంగ్లోహైందవసంఘమునకు భయము తీరినదని గూడ దెలుపుచున్నాడు. ఇట్టి యభిప్రాయమే డెయిలీ ఎక్స్ప్రెసుపత్రికలోగూడ గాననగును. ఈ యభిప్రాయముల కారణ మెద్దియో మాకు దెలియదు గాని, మాంటాగూగారి హిందూదేశపర్యటనముచే వారియభిప్రాయములు మారకుండుట విపరీతముగ నుండును.”

ప్రజలుగూడ నిట్టి సందిశములకే లోనగుచున్నారు. ఇవి నిరాధారమని, సంస్కరణములు చూపుగాక యని గోరుచున్నారము.

విల్సనుగారి ఆశయము

“ప్రపంచమంతయు, జాతులకు కుటుంబము వంటిది. ఒకజాతి వేరొకజాతియొక్క స్వాతంత్ర్యమును భంగపరుకనుండ, రక్షణముండవలయును. ప్రపంచ శాంతి యి దుపలననే చేకూరును. అనుమానము ప్రబలునంతవరకు, అభిప్రాయము లేకము గానేరదు. వెంటనే కలవర ముదయించును. అన్యోన్యవిశ్వాస మేర్పడిన పిమ్మటనే, శాశ్వతసంధి కుదురు” నని విల్సనుగారు మహాస్వాంతమున నుడిపిరి. సంగ్రాహ విశా శుభస్థితిని చేకూర్చుగాక!

చెన్నపురి రాజనందన్:

చెన్నపురి రాజనందన్:— చెన్నపురి రాజనందన్ రాబోవు ఆగస్టు 18 క తేదీ. ఫోర్టునెంటు జార్జియందు సమావేశ మగును.

క్రిమినల్ జూడిషియల్ టెన్టు:—ఇస్లామి క్రిమినల్ జూడిషియల్ టెన్టునందున్న హైయర్ లోయర్ గ్రేడులను విభేదములను తీసివేసి క్రిమినల్ జూడిషియల్ టెన్టు అనునామ మన పతనీయవిషయము నొకదానినే నెలకొల్పుటకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. పుస్తకములను దృఢపంచుకొనియే ప్రశ్నలకు జవాబులియగలుగుటకు ఏర్పాటుపరుచును. ఇండియన్ వీనలు కోడునందును, క్రిమినల్ ప్రొసీజరు కోడునందును ఇది వజ్రవలెగాక ఇప్పుడు రెండు పరిష్కారము లుండును. ఇప్పుడు క్రిమినల్ జూడిషియల్ టెన్టునందు హైయర్ గాని లోయర్ గాని ప్యాను కావలసినవా రందఱును ఇకముందు క్రిమినల్ జూడిషియల్ టెన్టు ప్యాను కావలెను.

రిక్నాకూలీల సమ్మెకట్టు:— చెన్నపురి, యందు రిక్నాకూలీల సమ్మెకట్టునుగూర్చి యిదివఱకు వ్రాసియుంటిమి. ఇది మొన్నటిదినమునకే ముగిసినది. నిన్నటియుదయము వీ. పి. వాడియా, బి. ఎల్. అయ్యరు, గులాం మహమ్మదుగార్లు రిక్నావాలాలను పరమవాకములో సమావేశ పడి విశేషాధికారిని లేబరు యూనియను (కార్మికసంఘము)ను గూర్చి తెలిపిరి. ఇ. ఎల్. అయ్యరుగారు రిక్నావాలాల కొక ప్రత్యేకసంఘ మనవరమనిచెప్పి, రిక్నావాలాలందఱును కలసి తామే రిక్నాలయజమానులుగ నుండ బ్రయత్నింపవలెనని అయ్యరుగారు వాడియాగారుపరస్పరియము రిక్నాజమానులు 5 అజారుల కొరుట అక్రమమనియు, కార్మికసంఘము కూలీకొఱకే ఏర్పాటుపడినదని చెప్పియు ఎప్పుడును తీవ్రప్రతిఘటనమును, దౌర్జన్యము నుపయోగించ కూడదనియుచెప్పి రిక్నావాలాలసంఘముకు తామొక రిక్నానొసగదమనియు, ఆ రిక్నావలన ప్రతిదినమున కచ్చు 4 అజారులును రిక్నా వాలాల సంఘము యొక్కముకొఱకు నియచేయ బడుననియు తెలుపగా రిక్నావాలాల గురుప్రభుత్వం 800 వంద రిక్నా వాలాల పక్షి శంకరిని, 81వంద రిక్నావాలాల రిక్నావాలాల పక్షి శంకరిని, ఇంక ననేమిదొకదొకరి ప్రతిఘటనపడ్డది.

కావ్యపూర్వం జే. హేలింగ్ గారు సత్యమవచ్చి దిగివందన వానిని
 లండను టవరులో నుండిరి. అతనిని పైనికాధికారులు శిక్షింప
 నని మెక్స్ ఫర్మరుగారు పార్లమెంటువద్దలో నుడిచిరి.

It is notified that in future the holder of a Post Office Cash Certificate will be able to obtain payment for it any Post Office conducting Savings Bank business without either applying for permission to do so to the Post Office of issue or stating the reasons why he desires payment elsewhere.

The Great War.

(o)
(Reuter's Agency)

Western Front

Every Kilometre Gained is Valuable Ground.

Reckless Waste of Men on the Part of Germans.

French Position becoming Difficult.

London, June 12

[10.5 a.m.]—Newspapers state that it is foolish to attempt to minimise the significance of the enemy's gain of ground, where every kilometre is most valuable but they point out that Germans are very far from achieving the programme necessary to straighten their line, while the correspondents agree that their sacrifices have been greater than in any previous battle of the war, for the first time in fact since March they have been effectively counterattacked with swiftness which gives the Storm Troops no chance of rest. One correspondent estimates that at German have thrown a hundred thousand new troops into the battle in the last twenty-four hours and six or eight divisions have already been withdrawn broken. Such is the price paid in enemy's relentless pursuit of success. That the enemy's reserves are not inexhaustible is proved by the fact that the Crown Prince has already been forced to borrow ten divisions from the Bavarian Crown Prince. It was through these that enemy captured villages of Mery Belloy and St. Maur. Generally speaking the battle position at present is that the French have held the centre but have taken back a little on their right. The situation of the French between the Oise and the Aisne is becoming difficult as the wooded salient of which Noyon is the apex is endangered and enemy is threatening the high road from Noyon to Compiègne. There will be much very costly fighting however before the Germans succeed in reaching Compiègne. The strength of French resistance has delighted Parisians who though confident that Paris will not be reached are energetically pushing preparations to defend the capital.

Desperate Fighting—Enemy Pressure Accentuated.

London, June 12.—(3.30 a.m.)

Last night's French communiqué said:—The battle continues to-day from Montdidier to Oise. On the left our troops supported by tanks counter-attacked in the afternoon on a front of twelve kilometres between Ribecourt and St. Maur. Notwithstanding desperate resistance we reached southern approaches of Estreux captured the height between Courcelles and Montmer. We carried our lines over two kilometres to the east of Mery and also recaptured Belloy and Bois Genlis and reached the southern outskirts of St. Maur. Enemy lost heavily and left a thousand prisoners and several guns in our hands. In the centre the Germans who had succeeded in pushing to the south of Hoge Farm and Autheuil were driven back beyond both points. On our right the enemy accentuating the pressure sought to gain Matz valley. Several violent attacks at Chevincourt were repulsed. Enemy gained a footing in Machem and Bethancourt which are bitterly disputed. Americans south of Ourcq this morning brilliantly captured Belleau Wood and three hundred prisoners. Our day bombing squadrons continued their work on Monday in spite of bad weather. Groups of aeroplanes flying low at the exposed points of the battlefield dropped projectiles on enemy concentrations dispersing reinforcements and inflicting heavy losses. Several crews made several trips. Eight tons of explosives were thus dropped with the best results. Enemy rear was actively bombed on Monday night. Twenty tons of projectiles were dropped on enemy's Cantonments and Stations. Two munition depots were blown up. Four enemy aeroplanes and captive balloons were killed on Monday by our chasers.

Enemy's Overambitious Plans, To Encircle Allied Army.

London, June 10.—(4.45 p.m.)

Reuter's correspondent at French headquarters writing to-day's says:—The scene of the latest offensive is the wooded hilly country bisected by the river Meuse, which flowing south joins the Oise at Montmeux. The enemy's principal progress yesterday was along the course of the Meuse. Their first object probably was to reach the Oise and thereby take in flank the whole French salient north of the Oise, which might result in our withdrawal to the south bank. Supposing enemy's objective to be Paris, he would naturally begin thrusting a powerful tentacle southward down the Oise Valley and another westward from the Ourcq line thereby encircling the vast mass comprising the Aisne-Compiègne and Viller Cotteret forests which being impregnable to frontal attack, the enemy probably intends to push north and south bringing his tentacles together. It is the enemy's plan it is over-ambitious and impossible of accomplishment. As soon as the impossibility is realised enemy's efforts will probably be directed towards Amiens or Calais. Meanwhile his battalions are being depleted in constant fighting from Noyon to Chateau Thierry and from Verneuil to Rheims and his reserves of manhood are declining but of two hundred prisoners taken in the first few days of June over one fourth belonged to 1919 class and class 1920 has made its appearance on the battlefield. Among prisoners captured at Bligny was a considerable proportion of men of this class.

The Battle on the New Front.

Prolonged Desperate Struggle Anticipated.

LONDON, June 10.—(10.25 p.m.)

Reuter's correspondent at French headquarters, writing this afternoon, says:—Throughout the night and morning the battle raged along the new front of attack with unabated fury. On the wings the enemy is still held on practically the same line in spite of persistent reckless attempts to push on. On the extreme right Ploeghem, although almost in the first line, is still holding out, the French garrison having beaten off successive

waves of German infantry. Mont Renaud is still ours. In the centre of the battlefield the enemy, by pouring in fresh battalions, has penetrated more deeply into our line and fighting is of the bloodiest character. French and Germans are fighting hand to hand over the ruins of every hamlet and farm. The enemy's loss has been extraordinarily heavy. This time there was no element of surprise, and the enemy's dense masses have been exposed to the fire of our machine guns and artillery for the past thirty-six hours. The Germans had to assemble behind the line under our counter-preparation fire which had been sweeping the German rear for three days before the battle. The enemy has eighteen or twenty divisions in the attacking line, the divisional front being two thousand yards. Behind the line his reserves are ready to replace shattered divisions. A prolonged desperate struggle must be anticipated, and there is also a possibility of meeting the shock of Hindenburg's disposable reserves before the enemy breaks off the battle. The enemy, instead of sweeping on victoriously as in the first days of the Aisne battle, is advancing painfully yard by yard and paying the full price for every step of advance. The main effort is still in the centre towards the Oise with the object of turning the salient which we hold in his line with the apex at Pontlevoy on the Oise, comprising Carlepont and the Our camp forest; in the angle of the bend of the river.

Enemy Prisoners Taken.

London, June 11.—(10.40 p.m.)

A British communiqué says:—The total prisoners taken in the successful operation southward of Morlancourt numbers 288, including five officers.

British Aerial Activity.

Fifteen Enemy Aeroplanes Felled.

London, June 11.—(11.25 p.m.)

In a communiqué with regard to aviation F.M. Sir Douglas Haig says:—Our airmen on the French battle front in spite of cloudy weather worked early and dropping eight tons of bombs on troops, transport ammunition dumps, guns and trenches. Direct hits were obtained on the railway at Roye sur Matz and on concentrations of infantry in the triangle of Montdidier-Ricquesbourg-Roye. Low flying machines machine-gunned every target offered along the roads behind the fighting line with an immense number of rounds and with good effect. We shot down in this area six aeroplanes and drove down seven out of control. We lost five machines. There was little activity on the British front. One German aeroplane was destroyed and one driven down out of control. We lost two machines. Nightfliers dropped seven tons of bombs on Cambrai and Bapaume. All returned.

Minor British Operations.

London, June 11.—(2.20 p.m.)

The British communiqué says:—Minor operation was carried out by Australians with complete success last night in the neighbourhood of Morlancourt. The line southward of the village was advanced to a depth of nearly half a mile, over a mile and half front, and 233 prisoners twenty one machine-guns, and a trench mortar were captured. We made successful raids during the night north-west of Morlancourt, southward of Scarpe and eastward of Nispe Forest, capturing prisoners and two machine-guns, and inflicting numerous casualties. Enemy raided a post in Aveluy Wood and one British soldier is missing. There was active hostile cannonading and gas shelling at night westward of Lens.

Powerful German Attack.

Magnificent French Counter-Attack.

LONDON, June 11.—(4.30 p.m.)

French communiqué says:—The enemy yesterday morning and last night continued his pressure on the section of Estreux St. Denis and Ribecourt. On the resistance was effective and the enemy was unable to capture Le playron or Courcelles. We captured the village of Mery at ten last night. The chief German effort was directed on the Belloy-Marqueglise front. A powerful attack with large effect succeeded in driving us at first as far as Aronde, but magnificent counter-attack threw the enemy back on the whole of this front and restored our positions on the line south of Belloy and St. Maur, south of Marqueglise and Vandeleucourt. On our right a fierce fight occurred in the wooded hills north of Dreuilcourt. The enemy who accumulated great force in this region has been able to reach Antoval compelling us to carry our line of resistance to the west and south of Ribecourt.

Enemy Makes no Progress.

French Retake Positions.

LONDON, June 11.

[10.40 P.M.]—Reuter's correspondent with the French headquarters telegraphing to-day says:—During the evening and night of the 10th June, the Germans attempted to enlarge the salient carved in our front by pushing forward on both wings as well as in the centre. On the left the enemy made no progress and has been driven back in some places between Mery and Vignemont. A magnificent counter-attack by native African troops supported by tanks enabled us to retake Porte farm west of the Compiègne road with high grounds north of it and the neighbouring farm. Checked and even thrown back on the right and in the centre the Germans have thrown in fresh masses on the left wings with a view to reaching the Oise. The country here with wooded hills and deep ravines lends itself readily to infiltration. Our troops operating in a narrow belt between the enemy's advancing line and the Oise ran the risk of being cut off by the enemy reaching the oak south of them and are accordingly being withdrawn to the river where the enemy pursuing will find himself without cover in the open valley under fire of our artillery and machine-guns.

The German Offensives.

British Press Views.

LHORE, June 11.

London, June 6.—The 'Westminster Gazette' military correspondent, who is of opinion that the German offen-

sive having encountered difficulties will be scrapped as promptly as its predecessors were predicts that the next attack will be on Rheims-Champagne ridges.

The American correspondent with the French army says: Despite the stabilisation of the new front aeroplanes have not discovered any entrenching of the battle likely to be resumed with increased intensity at any moment. The enemy has brought up an army and relieved his decimated divisions. It is established that the Grenadier Company of the 2nd Division of the Prussian Guards was completely annihilated on the night of June 2nd by aerial bombardment. One regiment on June 1st lost 30 per cent of its effectives. Some companies of other regiments were reduced to 70 men—"O. and M. Gazette" cable.

GERMANS PREPARED FOR COMPLETE VICTORY.

Or Complete Exhaustion.

Advance of Seven Miles in one Point.

London, June 11.—(7.15 a.m.)

Reuter's correspondent at French headquarters telegraphing on Monday evening says:—Enemy in the course of the day at an immense cost succeeded in pushing his advance from a mile to three miles deeper in our front. At Marqueglise, the southern most point of his salient, he is about seven miles from his starting point yesterday morning. Fighting has been of almost unprecedented fury. Germans continue the attack in compact masses which are mown down by gunfire but others and still others follow. When the position is finally taken by enemy as often as not it is promptly retaken by the French. In these counter-attacks the French invariably find ground littered with German dead often lying in heaps. A little height called Ploeghem south of Launoy was paved with enemy dead. It was held by dismounted cavalry. The last despatch runners who got through from Ploeghem before its fall say they themselves saw four successful German attacks on the hill and there were others after they left. It is estimated that the Germans engaged twenty or thirty divisions to the evening. Enemy's advance is so slow that he is able to bring up light artillery while heavy guns are still firing from old positions. Artillery strength is accordingly practically equal although the French artillery is more effective being familiar with the ground. The fierceness of the fighting and the inflexible determination with which enemy accepts shocking losses show that he is determined to continue until complete victory or complete exhaustion in the decisive battle of the year in which he is engaged.

London, June 10.—(4.5 a.m.)

The American communiqué says: Northwestward of Chateau Thierry we again advanced our positions at Belleau wood taking 250 prisoners.

London, June 12.—(12.35 p.m.)

The British communiqué says:—We repulsed raiders last night at post in Aveluy wood. We carried out a successful raid at Royelles taking a few prisoners. There was hostile cannonading at intervals during night westward of Lens.

Enemy's Advance on the Oise.

Allies Bringing their Positions into Line.

London, June 12.

Paris:—A Semi-Official statement to-day says:—Enemy's advance on the right bank of the Oise is bound to tell on the other bank and we shall probably be bound to bring our positions on the two banks into line. That is the only advantage the Germans gained yesterday.

Italian Front

Aerial Activity.

Enemy Bombs Brindisi.

Allies Effective Operations.

London June 11.

ROME:—The Admiralty states that a squadron of Austrian seaplanes flew over Brindisi on June 9th and dropped several bombs killing and wounding several persons. Anti aircraft guns and chaser planes soon compelled the enemy to withdraw. The enemy lost three machines and the aviators were taken prisoners. British machines bombarded the aerodrome and hangar at Cattaro. Italian machines twice bombarded with remarkable effectiveness military establishments at Durazzo. A steamer moored near the aerodrome at Cattaro was observed in flames. All British and Italian machines returned unharmed.

ITALIAN TORPEDO BOATS.

ATTACK AUSTRIAN WARSHIPS.

BATTLESHIPS HIT BY TORPEDOES.

London, June 12. [4.5 a.m.]

The Rome Communiqué says: Two Italian torpedo boats at dawn Monday near Dalmatian Isles attacked the Austrian naval division consisting of two battleships of "Viribus unitis" type protected by ten destroyers. Our torpedo boats boldly passed the line of Destroyers and hit the leading battleship with torpedoes and the other with one. They were chased by Destroyers but returned safely to base after badly damaging an enemy Destroyer.

A Wireless German official says that renewed enemy attacks northwest of Chateau Thierry and on Ardre only brought him unimportant gains of territory.

Great Britain

Postals Parcels Lost.

London, June 9.

The Post Office announces the loss at sea through enemy action of parcels for China, Dutch Indies, Hongkong, North-Borneo, Sarawak, Siam and the Straits Settlements, which were received at the General Post Office in London for despatch from 10th May to 16th inclusive.

Indian Agitation Discussed.**Sir Subramanija Aiyer's Letter Condemned.**

LONDON, June 3.

[Delayed in transmission]

In the House of Commons replying to questions by Mr. Joynton Hicks and General Croft with regard to the letter of Sir Subramanija Aiyer to President Wilson Mr. Montagu said, "The impropriety of this disgraceful letter is all the more inexcusable owing to the position of the writer. The assertions in the letter are too wild and baseless to require or receive notice from many responsible authority. No action has as yet been taken regarding the matter and I am communicating with the Viceroy."

Sir J. D. Rees asked, "Is Mr. Montagu aware that the author of the letter is seventy-seven and that this was a sterile production?"

Mr. Joynton Hicks asked "Has the Government of India issued or will it issue in India in the vernacular papers when possible, the result of the trial of Indians at San Francisco for Pro-German, anti-British revolutionary propaganda?"

Mr. Montagu replied that he had enquired of the Government of India what steps they had taken or proposed to take to publish the proceedings of the trial.

Corpus Christi Day in Cologne.**British Magnanimity in Not Bombing the Town.****Questions in Parliament.**

LONDON, June 3 - [6-10 P. M.]

In the House of Commons replying to questions regarding Government agreeing to the request of the Vatican not to bombard Cologne on Corpus Christi day Mr. Bonar Law stated that the appeal of the Vatican was received by British and French Governments. Reply in terms already announced was sent after consultation and in agreement with the French Government. The Staff of the Air Ministry was also consulted.

Mr. Hall asked:—Did Germans undertake that aircraft used in protecting back areas would not be used for bombing hospitals and troops on Corpus Christi day?

Mr. Bonar Law replied the Air Minister opined that German aircraft would not be so used if only because notice was too short for an expedition to be made. Replying to further questions Mr. Bonar Law said the decision was taken by the War Cabinet after a full consideration of all the relevant facts.

Mr. Carr Comm asked:—Was the attention of the Vatican drawn to Whitson air raid on London?

Mr. Bonar Law said:—No. Obviously Government would have been fully justified in view of the Whitson air raid in refusing altogether to consider the appeal. It seemed a peculiar example of German mentality that such a request be submitted by Germans after what had occurred but although it was an impudent request it did not follow that it was an unwise British decision.

Mr. Herbert Samuel asked:—Were Germans asked reciprocally to spare places behind the Anglo-French lines?

Mr. Bonar Law said:—No. Had we made such a request it would have implied that we were making a bargain. We were not making a bargain but were doing what we thought right.

Mr. Frederick Whyte asked:—Has the Vatican made any representations to Germany?

Mr. Bonar Law replied he was not aware that the Vatican had done so.

Emigration Bill.**Limitation of Expenditure.**

London, June 11.

In the House of Commons on the report stage of the financial resolution dealing with the expenses under the Emigration Bill, Mr. Hewins proposed the limitation of expenditure to fifty thousand sterling yearly. The proposal was agreed to. Any further expenditure under this head will therefore require legislation.

The Royal Silver Wedding.**Showers of Gifts.**

London, June 12 - [7-45 a. m.]

On the occasion of the Royal Silver Wedding the Queen has promised to accept a shower of gifts to Queen Mary's needlework Guild on behalf of the Soldiers and Sailors. It is emphasised that all Dominions are contributing and Her Majesty will welcome offerings from English women. Local centres will be formed to collect gifts and money.

Mr. Balfour is a letter to Czechoslovak the National Council in Paris, intimates that the British Government will give the Czechoslovak movement the same recognition as France and Italy and will recognise the Czechoslovak army to which British liaison officer will be attached.

AN INTERNATIONAL SEAMEN'S FEDERATIONS.

LONDON, June 12.

A telegram from Copenhagen states that an International Seamen's Federation has been formed with Mr. Havelock Wilson as President and Mr. Team of Copenhagen as Secretary. The Headquarters will be in London.

Prisoners in the London Tower.**A Connaught Ranger Identified.**

London, June 10.

In the House of Commons Mr. Ronald Moniel asked for information regarding prisoner now in the Tower of London who came ashore from a German submarine on the west coast of Ireland.

Mr. Macpherson replied that the accused had been identified as Lance Corporal J. Dowling of Connaught Rangers. He would be court-martialled and charged with aiding the enemy. Presumably he was a prisoner of war.

Recruiting in Ireland.**Nationalists and Landlords Aid.**

LONDON, June 11.

A message to the "Daily Express" from Dublin says:—Recruiting in Ireland will be carried out on lines of a

general election with an extensive distribution of leaflets dealing with the pay of soldiers, allowances to dependents and provision of land. There will also be pictures on boardings including an Irish Kiltie in National Colours. Important progress has been made in enlisting the aid of the Nationalists. The Member of Parliament, Mr. Lynch, has agreed to act as Recruiting Officer and prominent landlords expressed their intention of raising battalions in their countries. A future of the campaign will be marshes by American regiments with their priests.

Recruiting in Egypt.**Questions in Parliament.**

LONDON, June 11.

In the House of Commons replying to Mr. Winterton, Lord Robert Cecil promised that the suggestion to conscript Allied and British civilians in Egypt and the Sudan should be immediately considered. Regarding the suggestion to conscript more Egyptians Lord Robert Cecil said the Government was advised that it would be undesirable at present to withdraw or amend the proclamation of 6th December 1914 by which Britain assumed the whole burden of the war as far as Egypt was concerned. Recruitment in Egypt therefore remained voluntary. A thorough recruiting campaign was operating with creditable results.

Labour's Peace Conditions.**Peace System Outlined.****Attitude Towards Germany.**

London, June 5.

[Delayed in Transmission]

Mr. Arthur Henderson interviewed by Reuter stated, that the Allied workers would not compromise on essential issues, surrender to militarist imperialism nor agree to a cynical peace based on a military stalemate. The workers wanted a peace based upon understanding among all belligerents in accordance with the principles of international justice and self-determination. The workers opposed a peace of conquest and annexations imposed by either side. The workers were pledged to create a new international system which would prevent war. The keystone of the system would be a League of Nations including the present belligerents and neutrals. The League would involve the suppression of secret diplomacy, the publication of all inter-state treaties which must not contravene the principles of the League and the abolition of compulsory military service; also the renunciation of the proposed economic boycott of Germany. Mr. Henderson pointed out that the memorandum on War aims of the inter-allied Conference proved that the workers did not seek to enter into a plenary Conference with the belligerents. The workers sought to unite with the German people to overthrow the system of militarist imperialism and convince the Germans that the free western democracies would not submit to a German peace as imposed on Ukraine and Rumania. If the Germans still persisted in upholding Prussian Militarism the war would be prolonged until one side was completely subjugated as the American Trade Unionists desired.

Hosiery and Textiles.**Standardisation to be Introduced.**

London June 12.

[1-45 A.M.]—At the exhibition of standard clothing at Bradford Mr. Illingworth, Postmaster-General, said that seventy per cent of the wool used in Great Britain was needed for official purposes and still more would be needed to clothe the American Army. Standardisation would shortly be extended to hosiery and other textiles. The country's morale was better to-day than twelve months ago. Good suits were being supplied to discharged soldiers costing less than two pounds each. Another speaker declared that a standard dress for women was probable.

Premier Explains War Situation.

London, June 11.

It is understood that at to-day's meeting of the Imperial War Cabinet Mr. Lloyd George explained at great length the whole war situation. The chief subject at to-morrow's meeting of the Imperial Conference will be the arrangement of the agenda.

Imperial Maritime League.

London, June 12.

Sir Spencer Wilson taking the chair at the meeting of the Imperial Maritime League said, the League's campaign to ensure the inclusion of a condition in peace terms that the enemy powers should surrender an amount of mercantile tonnage equal to the Allied tonnage sunk by the enemy had been attained as Government had given assurances to the League on the point.

German Overseas Possessions.**Colonial Institute Opposes Return.**

London June 11.

[6-45 a. m.] The Council of the Colonial Institute has resolved, in view of the coming Imperial Conference, to express in the strongest terms their view, which they believe is shared throughout the Empire, that none of the former German possessions overseas should be restored to Germany.

Dean of Durham.

London, June 8.

[Delayed in Transmission]

The Reverend J. E. C. Wilson has been appointed Dean of Durham.

London, June 10 - [3-10 p. m.]

Brigadier-General F. W. Lumsden has been killed in action.

America**700,000 U. S. Troops in France.**

Washington, June 11 - [6-4 a. m.]

WASHINGTON:—Mr. Baker, addressing a delegation of French Alpini, said over seven hundred thousand American soldiers had been sent to France.

Why America has Entered the War?**THE MONROE DOCTRINE.****THE RESPONSIBILITY OF THE UNITED STATES.****PRESIDENT WILSON'S ADDRESS TO MEXICAN EDITORS.**

LONDON, June 10.

Addressing a group of distinguished Mexican Editors and Journalists who are touring the United States at White House President Wilson emphasised American friendship towards Mexico. He said that his own policy toward Mexico was based on the principle that America was not entitled to interfere in any way in Mexican internal affairs. The United States troops had been sent to Mexico only in order to assist Mexico to get rid of a man who was making settlement of Mexican affairs temporarily impossible. Alluding to German attempts to make trouble between the United States and Mexico, President Wilson instanced the fantastic statement in a Mexican paper that thirteen American battleships had been sunk off Cape Chesapeake. The influence of the United States, for the time being—and he hoped it would not be a short time—was somewhat pervasive in the affairs of the world. He believed it was pervasive because less powerful nations were coming to believe that America's sincere desire was disinterested. President Wilson said "we are champions of these nations which have not had military standing, which would enable them to compete with the strongest nations in the world and we look forward to the time which I hope will come when we can give substantial evidence not only that we do not want anything out of this war but that we would not accept anything out of it. "Nothing has stirred America so deeply as the assurance that this war as they were concerned was for idealistic objects. Nothing that he had said in his recent address in New York on the occasion of the opening of American red cross campaign had aroused so much enthusiasm as his statement that America meant to stand by Russia just as fully as she would stand by France, Britain, or any other Ally. That was the example of America's attitude. The United States could not make anything out of standing by Russia at present. Russia was the most remote European Nation as far as America was concerned, and the one with which the United States had had least connections in trade and advantage, yet, the people of the United States rose to that suggestion as to no other that he had made in that address. After emphasising that his hearers had been gladly admitted to every establishment in America that they had wished to see and had been shown just what America was doing, President Wilson proceeded to explain why America was doing. "We are doing it" he said "so that the world may never hereafter have to fear the only thing that any nation has to dread namely unjust selfish aggression of another nation." Some time ago he had proposed a sort of Pan-American Agreement. One of the difficulties of America's past relationship with Latin America had been that the Monroe Doctrine was adopted without the consent of any of the Central American or South States from aggression from across the sea was concerned but there was nothing in it that protected those States from aggression from the United States and he had repeatedly seen an uneasy feeling on the part of the representatives of those States that America's self-appointed protection might be for her own benefit and own interest not for the interest of her neighbours. So he said "if any one of us including the United States violates political independence or territorial integrity of any of the others all others will jump on her." That was in effect giving a bond on the part of the United States that the United States would enter into an arrangement by which Central America and South America States would be protected from the United States. Now that is the kind of agreement that must be the foundation of the future life of nations. The world is a whole family of nations and it must be guaranteed to each nation that no other nation shall violate its political independence or territorial integrity. That is the only conceivable basis for the future peace of the world. Peace can only come by trust. As long as there is suspicion there is going to be misunderstanding. There is going to be trouble. If you can once get a situation of trust then you have got situation of permanent peace.

Allied War Industrial Board**For Pooling All Resources.**

LONDON, June 11 - (5 A. M.)

WASHINGTON:—A plan for pooling all the resources of the United States and co-belligerents into one vast economic and war machine will soon be submitted to President Wilson. It is now in the hands of Mr. Baruch Chairman of the war Industries Board who has been conferring with Cabinet Ministers and Allied representatives. It is understood that the plan urges greater co-ordination of industrial effort and Allied financial requirements and also the elimination of duplication of manufacturing effort.

Great American**Shipbuilding Programme.**

London, June 10. - [11-20 p. m.]

New York. — Mr. Hurley, Chairman of the Shipping Board speaking at Indiana declared that by 1920 American shipbuilding would aggregate 2101 vessels of over fourteen million deadweight tonnage. Five billion dollars would be required to carry out the present programme. He estimated that in 1919 the United States should turn out over thirteen millions tons of shipping in one year. He hoped in 1920 to establish a weekly passenger service from New York to both coasts of South America also to meet the trade requirements of Russia and China.

Ruthless Submarinism.**German Methods Disclosed.**

New York. — Mr. Lansing in an address to the Union College stated that the archives of the state Department disclosed that six weeks after Germany as a result of submarining the hospital ship "Sussex"

gave the United States solemn promise to cease ruthless submarine slaughter, the Count Bernstorff appreciating the worthlessness of the promise asked the Berlin Foreign Office to advise him in ample time before the campaign recommenced in order that he might notify the German merchantships in American harbours to destroy the machinery because he anticipated that the renewal of ruthlessness would probably bring the United States into the war. What a comment, Mr. Lansing said, on Count Bernstorff's estimate of the sense of honour and good faith of his Government! Mr. Lansing said:—War must be won completely. The task must not be left half done. We must not transmit to posterity this legacy of blood and misery.

Bolshevik Appeals to Workers.

As has already been done in Petrograd all chief Moscow Newspapers have been suppressed. A Bolshevik committee to call workmen and peasants to arms for bread for the children, fathers and mothers. It urges armed resistance against counter revolutionaries and conspirators, also, death to the enemies of the people.

Cotton Trade Difficulties. Concessions Granted to Spinners.

LONDON, June 2.

[Delayed in transmission.]

The United Textile Factory Workers Association at a meeting at Manchester decided to oppose the Cotton Control Board's scheme regarding paying off under restricted conditions, and insisted that the rotation system of unemployment must be continued. The Government was urged to bring more raw cotton to Lancashire. The weavers threaten to strike if the present system is altered as the cotton trade is severely hit by the war. The concession has been granted to spinners. It is anticipated that the rotation system of unemployment will be hung up for six weeks. The advance in wages of twenty five per cent has been accepted.

France

What the Americans are doing in France. Gigantic Arrangements.

LONDON, June 11.—(7.50 A.M.)

The "Times" correspondent in an authorised description of the work of Americans in France during the past eleven months says:—They are rapidly completing the longest and greatest scheme of communications ever used in warfare. After a fortnight of solid travel I am convinced that what Americans have accomplished will rank in history as one of the greatest achievements of the war. For instance out of waste lands adjacent to an old French port they have constructed a splendid line of model docks where ships are now daily discharging men, war material, cars and machinery. A huge new warehouse system at this point is nearing completion in addition to motor parks, cold storage plants and railway yards with tracks aggregating two hundred miles. In the car assembly shop steel cars are being assembled at the rate of a complete train daily. Work is rapidly proceeding on a new twenty thousand bed hospital the largest yet constructed. There are also immense artillery camps and remount camps where I saw several thousand horses. These port schemes have been so worked out that they are capable of almost unlimited expansion which will be most important in pooling the Allied effort. For the American base ports may easily become the main reserve centres for distributing to railheads everywhere on the front. Conditions were the same along hundreds of miles of American communications that I visited.

Enemy Submarines Destruction.

North Sea Minefields Effective.

LONDON, June 11.

PARIS.—The "Petit Parisien" learns that since the last British and French official statements the rate of destruction of submarines has further improved and the month of May will have proved to be still more disastrous to U Boats. One of the chief means of destruction, which is increasingly effective, is the North Sea minefield chiefly laid by the British.

Munition Works Explosion.

LONDON, June 4.

[Delayed in transmission.]

PARIS.—A serious explosion has occurred at the Beausse munition works caused severe damage. The number of victims cannot at present be discovered. A considerable quantity of munitions has been lost.

The Casualties.

LONDON, June 5.—(8.55 A.M.)

[Delayed in transmission.]

MAISELLES.—A hundred were killed and fifty injured in the explosion at the Beausse munition works on the 3rd.

Ex-Soldiers Association's Telegram to General Foch.

LONDON, June 12.

The Association of British Ex-soldiers and ex-sailors known as "Comrades of the Great War" telegraphed to General Foch: "We have perfect faith that on the scene of your historic victory in 1914 in which many of us were privileged to share, you and your gallant men will again stem the tide of invasion and hurl the hated invader from sacred soil of France".

General Foch's Confidence.

General Foch replied yesterday:—"I entirely share your confidence".

Russia

Berlin Press Urges Intervention in Siberia.

Bolshevik Preparations to Crush Semanoff.

LONDON, June 7.—(3.5 P.M.)

HARBI.—Bolshevik forces are concentrating at Gliovianlia with a view to attacking Semanoff. Consider-

able forces including two thousand Austrians and Germans are proceeding thence via Chita. The Berlin press urges intervention in Siberia.

Dramatic Developments in the Far East Expected.

LONDON, June 10.

A telegram to the "Daily Mail" from Tokio dated June 1st says:—Pro-German Bolshevism west of Harbin is sweeping eastward threatening to pass Harbin and extend in the direction of Vladivostok. The Cossack Leader Semanoff is no longer a barrier to it. Japanese Military Authorities cannot safely ignore the situation and the correspondent says his belief founded on good information is that the Far East may witness a dramatic development.

Anti-Soviet Cossacks' Action.

LONDON, June 3.

[Delayed in transmission.]

MOSCOW.—Anti-Soviet Cossacks have hanged the President of the Bolshevik Commissioners of the Don Republic who was the chief organiser of the Cossack movement against General Kaledin.

TURKO-GERMANS DEFEATED.

LONDON June 5, (4.45 p.m.)

[Delayed in transmission.]

MOSCOW.—Delayed telegrams state that the Russians defeated the Turks and Germans in a big battle near Kura. The Turks and Germans are reported to be retreating along the Ardahan road and massacring the population.

Situation in Siberia. Soviet Troops Defeat Czechs.

LONDON, June 11.

AMSTERDAM.—A telegram from Kieff says, fifteen thousand Czech-Slovaks in the Chelyabinsk region occupied part of the Siberian railway and captured munitions. Soviet troops evacuated Chelyabinsk and concentrated near Slatoust where they defeated the Czechs and other Czechs near Samara.

Central Powers

Immobiity of Austrian Army. Due to Internal Troubles.

LAHORE, June 11.

LONDON, June 6th.—The "Central News" Rome correspondent says:—According to persons who arrived in Switzerland from Vienna the present immobility of Austrian army is entirely due to the seriousness of internal developments. The Slav population has destroyed mines in the Dalmatian and Croatian ports and canals. The Bosnians have massacred Hungarian patrols. Austria is apparently about to undergo an experience similar to that of Russia.—["C & M. Gazette" special cable.]

TURKS AND ARMENIANS.

Desperate Armenian Resistance.

LONDON, June 4.—(8.50 P.M.)

[Delayed in transmission.]

Reuter learns that the Armenians since November have desperately resisted the advance of the Turks. The recapture of Erzerum was a remarkable event. Poorly fed ill-equipped Armenians faced the Turks singlehanded from November to February. When the Turkish attempt to occupy Batum roused the Georgians who have co-operated against the Turks compelling the latter to bring up fresh divisions and delaying the Turkish march to Persia.

Nobel Peace Prize.

LONDON, June 11.

According to the Turkish newspaper "Yenidunya" the University of Stambul has selected M. Lenin to receive the Nobel peace prize. Other candidates were the Kaiser and F. M. Von Hindenburg.

Insurrection in Turkey.

LONDON, June 3.—(5.30 p.m.)

Athens.—Insurrection is spreading at Aden southeast of Smyrna. An entire regiment at Konia refused to go to Palestine, seized artillery and took refuge in mountains. They annihilated troops sent against them.

Germany and Turkey.

Turkish War Policy Displeasing.

[Delayed in transmission.]

German dissatisfaction with the Turkish war policy is further evidenced by Count Reventlow in the article in the "Deutsche Tages Zeitung" in which he calls attention to the statement of the Turkish Minister at Bern to a Budapest newspaper a leg laying down the Caucasus as at present the central point of Turkey's interests. Count Reventlow is displeased with the doctrine under which strong Turkish forces are being diverted far beyond the frontiers of the territories ceded to Turkey under the Brest-Litovsk Treaty. He points out that is evidently Turkey's aim to take Tiflis and says this giant programme will entirely shift the gravity of Turkish power from south to north which is a contingency which Count Reventlow concludes to be totally at variance with the essential war aim namely the recapture of Arabia, Jerusalem, and Egypt.

Socialists' Meeting.

Entente Socialist's Aims Discussed. Peace by Understanding Favoured.

LONDON, June 2.

[Delayed in transmission.]

AMSTERDAM.—At the meeting of the German socialist party on May 31st Herr Ebert said, a copy of the Entente socialist memorandum (cabled February 24th) had just

been received indirectly. The attitude of German socialists to it had been laid down in the memorandum regarding the Stockholm Conference which was unanimously approved by the last party congress. German socialists were always ready to take part in a conference of all the socialist parties and negotiate with them on the basis of the Stockholm memorandum. The Entente socialist war aims largely accorded with the annexationist aims of their Governments. The meeting passed a resolution in favour of a general peace by understanding on the basis of the Reichstag resolution of 19th July last year.

Socialists' Demands. Recent Treaties' Condemned. German Peace Conditions Suggested.

LONDON, June 3.

[Delayed in transmission.]

AMSTERDAM.—A telegram from Vienna says:—The Conference of Austro-Hungarian socialists attended by delegates from everywhere in the monarchy passed a resolution demanding the immediate convocation of the Reichsrath and its consideration of the Brest-Litovsk and Bukarest treaties which the Conference considered a violation of the principles of peace by understanding. The Conference passed a further resolution requesting the Central Governments to offer peace on the basis, firstly of the establishment of a League of Nations with general disarmament and the institution of International Arbitration Courts, secondly the renunciation of annexations and indemnities in the west, south, east, and southeast, and thirdly the grant of full self-determination to the border peoples torn from Russia.

German Admissions.

Heavy Losses in Attacks. Effectiveness of Allied Air Raids.

[Delayed in transmission.]

LONDON, June 3.

AMSTERDAM.—Writing in the "North German Gazette" a German Lieut.-Colonel who took part in the recent battle admits that the losses of some German attacking units were very heavy. The effectiveness of the allied air raids on Germany is further illustrated by the attendance at a meeting of the Cologne Town Council of the Chief of Staff of the German Air Forces who explained why warning was not given until too late. He also made a statement in camera regarding the damage done by allied air raids in west Germany.

Holland

"Koningin Regentes" Affair. Dutch Demand for Punishment.

LONDON, June 10.

[9.30 p.m.]—AMSTERDAM. The "Handelsblad" says:—There can be no further question of transporting wounded or prisoners in Dutch ships or even over Dutch territory until the crime against the "Koningin Regentes" is cleared up and if it is proved that a German submarine was responsible until complete satisfaction is given by the public punishment of the guilty, compensation for all damage, and the immediate replacement of the ship by one of at least equal value.

Funeral of the Purser.

German Officers' Attendance Cancelled

LONDON, June 11.

AMSTERDAM.—The "Telegraaf" Flushing correspondent says:—Two German officers were to have attended the funeral of the purser of the "Koningin Regentes" who died as a result of the torpedoing but at the last moment leave for the journey was withdrawn. It is reported that this was due to the urgent request of the Police Superintendent who regarded such a visit as undesirable in view of the anti-German spirit prevailing at Flushing.

Shortage of Silver.

LONDON, June 11.

AMSTERDAM.—There is a shortage of silver money in Holland owing to apparent illicit smelting and export. People are buying up over nominal value. The authorities threaten to punish offenders.

Holland and Germany.

Early Naval Agreement Expected.

LONDON, June 4

[Delayed in transmission.]

Amsterdam.—The "Handelsblad" regards the German safe conduct for the Dutch steamers "Zeldy and Aestor" as indicating a speedy conclusion of a Dutch-German naval agreement. It believes that Germany has now dropped the earlier contention that vessels constructed in Holland with material from Germany should for a certain period not sail to the United States.

Holland's Food Shortage.

United States Relief Measures.

[Delayed in transmission.]

LONDON, June 3.

WASHINGTON.—The Dutch steamers "Stella" and "Java" which some time ago were authorised to load cereals for Holland have completed their cargoes and are ready to sail but the owners for some reason have instructed them not to sail. This action unfortunately delays the American Government's measures for relief of Holland's immediate urgent food shortage owing to which the American Government undertook to assemble bread and cereals at convenient ports of embarkation so that shipments could be made without delay. Besides the cargoes of the "Stella and Java", fifteen thousand tons more have been awaiting transportation to Holland at American ports for ten days and as much more has since been arranged to be ready wherever steamers arrive to load it. The War Trade Board to-day authorises the Dutch steamer "Ceylon", under contract, to return from the Dutch Indies to the United States to make a trip from Java to Saigon and return with a cargo of rice to Java before fulfilling her engagement. This concession is made at the request

of the Netherland's Charge D'Affaires, M De Beaufort, owing to shortage of foodstuffs in Java. The War Trade Board has also considered the interests of another Dutch Colony and has agreed to facilitate the shipment of a cargo of flour from Argentine to Dutch Guiana. This in addition to the shipment of flour which had been authorised from the United States to Dutch Guiana and Curacao.

General

German War Methods Condemned. Scandinavian Transport Workers' Resolution.

London, June 11.
The Scandinavian committee of the International Transport Workers Federation met at Copenhagen and passed a resolution expressing strong condemnation of the German war methods which the resolution said "are not confined to impeding their enemies' imports but also by preventing imports of the necessities of life into neutral countries expose to hunger the wholly disinterested inhabitants of these countries. In addition Germany in a base and murderous manner has exposed neutral seamen to great suffering and painful death by the sinking, without warning and without regard to natural circumstances, of peaceful unarmed merchant ships. Further, as from Norwegian quarters, complaints have been received that U Boat commanders look on with cold indifference at the struggles of neutral seamen without making any attempt to save them. It must be demanded in the name of humanity that these acts should cease. The barbarity of such methods cannot be defended but will remain throughout all times as a dark blot of shame on the shield of the country concerned".

The Greek Victory. A Veritable Fortress Captured.

London, June 11.
ATHE S - The Greek victory in Macedonia resulted in the capture of a double range of steep heights which form a veritable fortress with deep tunnels defended by machine guns in every direction. The Bulgarians were surprised the Greeks being upon them as soon as the barrage lifted.

London, June 4. (1-35 p. m.)
Shanghai. The Northern troops have devastated Hunan and burned down the town of Living and sacked Peking. Wherever troops pass they spread ruin, murder and rape.

LONDON, June 11:
A Telegram from Milan announces the death of Arrigo Boito, Poet and Composer.

Conference Opens.

LONDON, June 11.
The first meeting of the Imperial war Cabinet of 1918 began at noon to-day. The Premier welcomed the delegates and afterwards entertained them to lunch.

British Economy in Food.

LONDON, June 11.
PARIS. - Sir Arthur Lee, Director-General of Food Production informed the London Correspondent of the "Petit Parisien" that Great Britain had economised a million and half tons of food, representing a million and half more Americans for war purposes.

The Irish Question. And the Imperial Conference.

London, June 11. (6 4 a. m.)
The "Daily Chronicle" says:—It is now improbable that the Irish question as suggested by General Smuts will be submitted to the Imperial Conference. Signs are that both Home Rule and Irish conscription will be side-tracked.
Sir George Reid in a letter to the "Morning Post" opines that the submission of the Irish question to the conference would go far to destroy the most valuable safeguards of imperial unity and harmony.

Indian Reforms. Question in Parliament.

LONDON, June 7.
[Delayed in Transmission].
In the House of Commons, Mr. Joynson Hicks asked whether Mr. Montagu would undertake to submit his proposals for amendment of the Indian Government to Parliament in the form of a Bill. Mr. Montagu replied:—As I have already stated, proposals which the Viceroy and I submitted to the Premier are embodied in the report which is now before the War Cabinet, but the grave preoccupation of the War Cabinet at present had made it impossible for them to come to a decision as yet regarding the course to be adopted. In accordance with the announcement made in Parliament, ample opportunity will be afforded for public discussion of the proposals resulting from my mission to India; and if the Government decides to give effect to the recommendations it will be necessary to institute a Bill in due course."

Von Hutier Compelled to Throw More Armies.

London, June 11.
The "Daily Chronicle's" correspondent of the French front says:—Owing to the heavily fortified allied front now being attacked and no surprise being obtainable Von Hutier has been compelled to throw in new forces at a greater rate than in the previous stages of the offensive. This is the reason for the immensity of the German losses.

Advance Due to Tanks.

PARIS. - The slight advance of enemy in the direction of Compiègne was due to the enemy's large use of Tanks, which our artillery did not succeed in destroying in time.

British Naval Air Raids. Stations and Docks Bombed.

London, June 11.
The Admiralty gives details of ten raids on nine objectives, in Belgium, between June 6th and 9th inclusive. Fourteen tons of bombs were dropped and fires started at Bruges docks and Marialter and St. Denis Western Aerodromes and four fires and two explosions were caused in the eastern basin of the Bruges docks. Two direct hits were obtained on the Zebrugge mole. Heavy anti-aircraft fire was experienced. Enemy aeroplanes were driven off. All our machines returned.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

Passport to Dr. Nair.

Madras Government's Communique.

CHENNAI, June 12.
The following communique has been issued regarding the passport issued to Dr. Nair. After reciting the telegram from Mr. Sarma to His Excellency the order runs:—The above telegram purporting to emanate from the chairman of a public meeting held at Madras under the auspices of Mahajana Sabha and the Home Rule League prays for the cancellation of passport granted to Dr. T. M. Nair on the ground that the ground of the passport was an act of partiality and that considerations of personal health do not amount to national interest. The Governor in Council observes that persons responsible for this representation are labouring under a misapprehension both as regards facts and rules. The passport to Dr. Nair was issued in a Government order on 11th March at a date long anterior both to the cancellation of passports of Mr. Tilak and others and to the issue of Government of India's revised instructions on the subject of passports which were dated 1st May. The charge of partiality is therefore obviously without foundation. Moreover the memorialist is in error in supposing that the Government of India's revised instructions prohibit the grant of passports except on the grounds of national interest. The orders are that passports should be refused except on evidence that the journey is undertaken in national interest for an object of cogent private necessity. Health is undoubtedly an object of cogent private necessity and the Governor in Council has satisfied himself by social and careful enquiry that the condition of Dr. Nair's health was such as to necessitate a journey to Europe. In these circumstances the Government must decline to cancel the passport issued to Dr. Nair in March last.

United Provinces Charges of Bribery Against Indian Subordinates.

Judgment Reserved.

ALLAHABAD, June 12.
Lieutenant Colonel A. A. Irvine, Sessions Judge of Allahabad, who has been placed on special duty as Special Magistrate at Montgomery, has been engaged for the last few weeks in trying three charges of bribery which had been instituted by the Punjab Government against Pandit Amar Nath Muttu, B. A., Extra Assistant Commissioner. It is alleged that sometime in 1913 Pandit Amar Nath accepted a bribe of Rs. 3,450 in 230 sovereigns in the case of Fakirchand vs. Labhu Ram. In two Ferozepur cases, it is alleged a bribe of Rs. 200 was paid by one Musammat Karam Kuar and a bribe of Rs. 300 paid by one Daulat Ram to secure the acquittal of his brother-in-law Narak Chand. The defence is that the cases were entirely false and got up by certain persons whom the Pandit denounced for bribery in June 1917 when he was on a visit to Simla and had interviews with high officials. Mr. Satyachandra Mukerji of Allahabad conducted the case for the defence. Judgment was reserved.

A War Journal Under Government Patronage.

A Missionary to be Editor.

ALLAHABAD, June 12.
The Rev. Dr. Garfield Williams of Gorakhpur has been appointed Editor of a war journal about to be started by the United Provinces Government. Pandit Satyanand Joshi will be Assistant Editor.

ALLAHABAD, June 12.
The Indian Industries Commission will reassemble in Simla on the 15th instant to consider their draft report. Sir Dorab Tata and Pandit Madan Mohan Malaviya are already in Simla and Sir R. N. Mukerji and Sir Fazulbhoy Currimbhoy are to arrive shortly.

Bombay

Bombay War Loan Meeting. Home Rulers Withdraw their Names.

From List of Signatories.

BOMBAY, June 12.
Messrs. Jambadas Dwarkadas, S. R. Bomani, B. G. Horniman and Umar Subani, members of the Home Rule League, have written to the Sheriff of Bombay requesting him to withdraw their names from the list of signatories to the requisition for the public meeting to be held this evening at the Town Hall, Bombay, to support the War Loan. In their letter to the Sheriff these gentlemen state:—We are in full sympathy with the objects of the meeting, but we must decline to attend any meeting presided over by His Excellency Lord Willingdon in view of the insulting remarks made by him, regarding the Home Rule League, of which we are members, at the Provincial War Conference on Monday last, unless and until His Excellency withdraws and expresses his regret for the unwarranted aspersions on Home Rule leaders made by him on the occasion referred to. The same gentlemen have also written to the Secretary, Provincial War Loan Executive Committee, requesting him not to propose their names as members of the general committee of the war loan.

Bombay War Loan Meeting.

Governor Presides.

BOMBAY, June 12:
A large and representative meeting of the citizens of Bombay to support the second Indian War Loan was held this evening in the Town Hall the Governor presiding. His Excellency after announcing fresh contributions of 36 lakhs in the course of his address said that efforts for securing victory could not be relaxed until the allied peace terms secured a lasting peace to the world. He appealed to the generosity of the people of this presidency to help the Empire by self sacrifice and self denial so that when the war was concluded the Bombay Presidency might feel that she had done her duty. While to some industrialists and commercialists the war had been a period of prosperity to the middle and working classes it had been a period of stress and strain owing to the increase in prices. The latter could not be expected to invest much in the war loan but they could help the Empire by practising rigid economy. His Excellency sincerely hoped that Bombay would take the lead in the matter of war loan subscription as it did last year. Resolutions were passed according wholehearted support to the war loan and appointing a committee for the purpose. Speeches made by other gentlemen revealed the fact that Bombay felt the sting of her being beaten by Bengal in respect of subscription to the second war loan and that an earnest effort will be made to beat Bengal ultimately.

Through Post Offices.

CALCUTTA, June 12.
Applications for war bonds through the post office has been received up to the 8th June 1918 for a total value of Rs. 1,62,375. The detail are as follows.

	Rs.
Bengal	62,500
United Provinces	45,075
Assam	18,000
Punjab	12,825
Bombay	12,150
Bihar and Orissa	8,550
Central Provinces and Madras	30,25
	250

Sale of War Bonds.

CALCUTTA, June 12.
The sales of war bonds at banks and Government offices up to the 12th June amount to Rs. 13,08,92,900 and are distributed as follows:—

	Rs.
Bengal	6,51,69,200
Bombay	2,98,69,600
Madras	99,30,100
Punjab	50,93,100
Burma	35,61,600
United Provinces	1,04,31,100
Central Provinces	10,54,700
Bihar and Orissa	9,29,100
Assam	49,400
Minor Administrations	47,05,000

Burma Provincial Resources Commtee Meets.

RANGOON, June 12.
The Burma Provincial Resources Advisory committee held a lengthy meeting yesterday, Mr. I. P. Hardiman, Controller of Munitions, presiding. Regarding propagation of Cassia Auriculata for tanning material it was reported that the offer of the Controller of tanning materials, Bombay, of two tons of seeds had been accepted. The Agent, Burma Railways, intended planting several hundreds of acres of railway land and the Local Government had sanctioned creation of plantations of auriculata under the supervision of the Forest Department in dry some districts.

Regarding local manufacture of disinfectants a Committee member stated that there was possibility of local manufacture of phenyle. Consideration was given to the question of fuel supplies and fuel substitutes and possibility of reducing demands for imported coal. The Chief Engineer Burma Railway, wrote stating that the pre-war consumption of coal was 12,000 tons monthly and now it was eight thousand. Practically no coal was now used in the shops but supplies of wood fuel were short. Substitution of oil fuel for coal on railways had been considered but presented difficulties. Mr. Polson of the Irrawady Flotilla Company pointed out that his Company pre-war annual coal consumption was 75,000 tons. It had been reduced to 22,000 tons by the use of substitutes oil cake and wood. The transport question of the latter was a difficult one. Mr. Edwards of Bulloch Bros. stated that experiment were being conducted in Rangoon the use of rice meal as fuel. A sub-committee was appointed to report on the question generally and on it were co-opted J. R. Phillips.

The Government of India will shortly appoint a temporary Judge for the Calcutta High Court in the place of Mr. Justice Beachcroft, who with Sir Narayan Chandavarkar, ex-Judge of the Bombay High Court, will form a Committee to enquire into the internment cases.

War Loan Meeting at Bangalore.

BANGALORE, June 12.
Sirdar Kantaraj Urs the first councillor to the Mysore Government and brother-in-law of His Highness the Maharaja presided this evening at an enthusiastic public meeting of the residents of Bangalore City in connection with the second war loan. The Hon'ble Mr. H. V. Cobb, Resident, Major General Cross-Barrett and Major E. H. S. James were among those present. The meeting lasted for about two and a quarter hours in the course of which eloquent and lengthy speeches were made appealing to the patriotism and loyalty of the people and exhorting them to contribute men and money to the cause of the Empire.

Subscription to an amount of two lakhs and fifty one thousand were announced, prominent subscribers being Sirdar Kantaraj Urs Rs. 20,000, Sir Visweswaraya 15,000 and Mr. R. H. Campbell, Private Secretary to His Highness the Maharaja 10,000.

రెండవ యుద్ధబుణమునకు

(1197)

ద ర ఖా స్త లి పు డ నే క్షి త ము లు.

ఈ బుణము నూటికి రేఖాపన్న ఈయబడును. వృత్తిపన్ను లేదు. ఈ యుద్ధబుణ పత్రములు మరల 1921వ సంవత్సరములో నూటికి నూరురూపాయలు యివ్వబడును. 1928 వ సం॥లో గూడ నూటికి నూరురూపాయలు లీయబడును. 1925సం॥లో 100-కి 103 రూ॥న్ను, 1928లో 100-కి 105 రూ॥పాయలును పత్రములనుకొనువారి యిష్టప్రకార మియ్యబడును.

ఇంతకంటె భద్ర మైన సామ్యుదాచుకొనువద్దతి వేరులేదు.

ఈ ప్రకటననే దరఖాస్తుగ ఉపయోగించుకొనుటకు దీనిని చింపి మీ పేరువ్రాసి పంపును.

ద ర ఖా స్త న మూ నా.

మదరాసు జ్యూనివర్సిటీ,.....1918.

కో కా ధి ప తి,

ప్రియమైన అయ్యా,

ఇందులో .....రూపాయలచెక్కును లేక రొక్కమును పంపుచున్నాను.

దీనికోక యుద్ధబుణపత్రమును (ప్రామిసరీకోటు *) యొకదాని నిప్పించిన మీ కెంతయు కృతజ్ఞుడను. ఈ పత్రపు సామ్యుదాచు ఏ సంవత్సరములో సామ్యుకాలయనో ఆ సంవత్సర మందలి తక్కినవానిని కొట్టివేయుదు.

* 1921, 22, 23, 24 సంవత్సరములో వాపసుచేయవలయును.

ప్రైవేట్లో ఇవ్వబడును.

ఇట్లు విశ్వసనీయుడు.

పేరు.....చిలాసము..... (స్వప్తముగ వ్రాసు.)

రొ పా మ హా నం గ మ ము

జర్నలు నాయనుమాంటు డిడరురంగమున ముందున కేగుట

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మానిక్యుల ఘనకార్యములు

జర్నలుల కధికనవ్వుములు

రైలులు విజయి.

ఇంగ్లండు

ఇండియా సంస్కరణము.

లండన్, జూన్ 11:— ఇండియా దొరతనము సవరణ నున్న చిట్టముగా పార్లమెంటులో నుపపాదించురాయని జాయనునను హిట్టుగాయ మాంటాగూగారి నడిగిరి. నేడు రాజప్రతినిధిగారును చేసిన మాచనలు నితేదికయం దివద్దు బడి ప్రధాన వర్తిగానికి సమర్పించ బడెను. యుద్ధమంత్రి వర్గము వారిపురు వానిని చర్చించు న్నారు. కాని వారికి ఇతర తొందరపనులవలన వ వ కా క ము లేకుండుట చే వారేవిధానమునూడ నిర్ధారణ చేయకలిగియుండలేదు. ఇది వరకు తెలుపబడిన ప్రకారము వా మాచనల ఉచ్చరించుటకు కలయునంత యనకాకమొసంగబడును. ఆమాచనలను దొరతన ము వారంగీకరించుచే ఒకచట్టము నుపపాదించి నవసరము కలుగునని మాంటాగూగారు నడిగిరి.

నరేంద్రులన్నాట్యయ్యగారి లేఖ.

పార్లమెంటు సభ్యులు హిట్టు క్రావు గార్ల నరేంద్రులన్నాట్యయ్యగారు వ్రాసెడింటు విల్పముగారికి లేఖను వ్రాయబడునూర్చి ప్రస్తావించిరి. ఆవుత్తరమును వ్రాసినవారి యొన్న త్యమును బట్టి చూచిన నీ ఆచరణ వరకులేఖను వ్రాయుట మరింతదోష మగుచున్నది. ఆలేఖలోని విషయములు కేవలము నిరాధారములను తీక్షణములు నగుటచే బాధ్యతల అధికారులెవరును వానిని గమనించనవసరమగువదను. గానిగూర్చి ఇంతవరకెట్టి చర్యయైన జరుపబడలేదు వాడును రాజప్రతినిధిగారికిని లేఖలు జరుగు చున్నవని యారితానూ గాదనిరి.

ఈ లేఖను వ్రాసినవారికి 77 ఏండ్లు వయసుగలదనియు ఇది వార్షిక్యమున వ్రాయబడిన లేఖయనియు మాంటాగూ గా తెలుగుచురాయని నరే జీ. డీ. రీసుగారనిరి.

సామప్రాన్నిస్కోలో జర్మను పక్షపాతిలు ఆంగ్ల వ్యతిరేకులను భారతీయుల విచారణ ఫలితమును ఇండియాలో తేజభాను కుత్రికలలో ప్రకటించిరాయని హిట్టుగారడిగిరి.

దీనినిగూర్చి ఇండియా దొరతనమును వ్రాసినది తొండుగూగా రనిరి.

ఈజిప్టు సైనికసేవ.

లండన్, జూన్ 11:— ప్రజలచుండించిన వింటివనా గానికి క్రతుత్త మొసగుచు రాబట్టువెసిలు ప్రభువుగారిట్లు చెప్పిరి— ఈజిప్టువందుకు, నూడను కందును నివసించుచున్న బ్రిటిషు మిత్రమందలి ప్రజలకు నిర్బంధసైనిక సేవకు విధించ వలెనను సంకల్పి శిఖుకాలముననే యాలోచింపబడును. ఈజిప్టియుల నింక నధికముగ సైనిక సేవయందు జేర్చుట 1914-వ సంవత్సరపు డిశంబరు 6-వ తేదినాటి ప్రకటనము ప్రకారము సమంజసముగ నుండదని ఆతడు చెప్పెను. అందువలన ఈజిప్టులో సైనిక సేవ స్వచ్ఛందముగ నున్నది. సైనికులజేర్చు ప్రయత్నములు కాగుగ జరుగుచున్నవి.

ప్రత్తివర్తకపు బాధలు.

లండన్, జూన్ 12:— నేతపక్షముల సంయుక్త సంఘమువారు మాంఛెస్టరులో నొక సభను గాంచి ప్రత్తివర్తకకార సంఘమువారి యేర్పాటుల నెదిరింప తీర్పానించిరి. లాంక ప్రైగు నొక నెక్కుడు ప్రత్తివర్తకవలసినదని దొరతనమువారిని వారు హెచ్చరించిరి. ప్రస్తుతిపు పద్ధతిని మార్చిన యెడల నీవర్తకము నకు హానికలుగును గాన సమ్మెకత్తెవమని నేతగాండ్లు భయపెట్టుచున్నారు. కూలీలను నూటికి 25 చొప్పున హెచ్చరింప వలయునను మరకు అంగీకరింప బడెను.

వలసవిషయపుబిల్లు.

లండన్, జూన్ 11:— కలస విషయపు బిల్లు సంవత్సరమున అధికతీర్మానపు స్థితియందు పార్లమెంటు ప్రజాప్రతినిధులసభలో హామ్యవిధుగారు మాట్లాడుచు కృతపరిమితి సాలుకు 50 వేల పానులకు మించనూడదని ఒకమాచనజేసిను. ఈమాచన అంగీకరింప బడెను. ఈవిషయమున క్యయమింకే మైన నధికము చేయవలసినదో అని కానన రూపముగ జేరు కలసియుండును.

బ్రిటిషు నాకావిమాన విజయము.

లండన్, జూన్ 11:— ఎడ్మిరాల్టీ నావిక్కు వ్రాయుట న్నారు. ఈజిప్టు 9-వ తేదీలకుగడుచును బ్రిటిషుముగ తొ

మిగిలిపోయెను నాకావిమానములు దాడిసల్పెను. 14 టన్నులబొంబులు వేయబడెను. బ్రూకెను నాకావిమానము కాలపై మంటలు కప్పబడెను. సెయింటుడెనిస్ వెస్ట్విక్ విమానస్థానములయందును అగ్నికన్నడెను. బ్రూకెను నాకావిమానములముందు 4 చోట్లఅగ్నియును 2 చోట్ల ప్రేలుటయుకన్నడెను. జీబ్రుటి నాకాశ్రయరక్షణ స్థానముపై ఫిరంగులు బాగుగా పడెను. విమానఫిరంగులు బాగుగాపడెను. విమానఫిరంగులు తీరముగా కాల్పెను. శత్రువిమానములు తలమివేయబడెను. మనవిమానము లన్నియు మరక్షితముగా తిరిగి వచ్చినవి.

జర్మను ద్రోహములు

లండన్, జూన్ 11:— జర్మను లొరియ మహా ద్రోహకార్యములలో మరియు భయంకర మగున దింకొకటి చేయబడెను. రాయలు వారి కాకాభాసభ్యు డొక జీక్రిని సమాచారమును తెలుపుచున్నాడు. అతడు తింటిర్నస్ ముప్పిడిలో పట్టుకొనబడి తిట్టడేకము ద్వారా తప్పించుకొని పోయెను. కిగారంగమున బ్రిటిషు ఖయిదీయైక జర్మను తెట్టి మహాపచారము లొనరించుచున్నదియు నదియు తెలియబరచుచున్నాడు. మీద ఫిరంగుల వర్షము గురియుచుండ వాడు బలవంతమున వదిలివెయింప 40 గుం బ్రిటిషు సైనికుల మరణింపజేసిరి. బ్రిటిషువారులు కొందరు 36గురు జర్మను ఖయిదీలకు చంపిరి గావున సంతమంది బ్రిటిషు ఖయిదీలకు తప్పక చంపవలయునని 500 మంది బ్రిటిషు ఖయిదీ లొకమాకు చేజిక్కు వారిలో 36 గురును చంపివేయటకు వారు తీర్మానించిరి. బ్రిటిషు ఖయిదీలు యుగ్గురేసి యొక సంపుగ నేర్పించబడిరి. వారిలో నెవ్వరు తప్పుచేసిన యర్థమ ను శిక్షింపబడుచుండిరి. కోజువలి గుంతియు పూర్తియైన పిమ్మట వారిక ఇటిక మీద నిలుపబడి ఒక కొయ్యకు కట్టివేయబడుదురు. పిమ్మట నాయుటుక ప్రోసివేయబడును. అంతి వారు రాత్రికి 2 1/2 గంటల చొప్పున శిక్షగాలిలో నట్లు కూడగ పడుచున్నారాత్రులు స్తంభముల ప్రోమించుండలసి మించును. ఇట్టి శిక్షవలన నలుగురు మరణించిరి. వారి శిరీములు చురుగడ్డవలె నుండ వారు విడువబడిరి. పిమ్మట వారి స్నేహితు లేదయో బాధపడి వాడేహములు వేడిగురునట్లు చేయనియోగించబడుచుండిరి. ఇంతకు పూర్వము 200 మంది బ్రిటిషు శైవీలు బ్రిటా మెంటులోని కెల్సును వరకును నివాహరకామములు తేక 22 మైళ్లదూరము నడిపింపబడిరి. వారిలో మొలలోతుమందు గంటలుండెను. అధివావారు నడువలేక నిలచుచుండిన యెడల యుహాలాము బల్లెలులు పట్టుకొని వారిని ముందుకుకు తీసుచుండిరి. 20 మరు చునప్పుడు దారిలో గూలిరి. చాలమందికి బల్లెపుగాలలవలన గలిగిన దెబ్బలకుండి రక్తముప్రవాహముగ గారుచుండెను. ఒకసైనికుడు మంచులో పడి పోయెను అంతనచటి యుహాలాము వారి బల్లెలుతో బాధచెకు. బల్లెలు చెరివెంక తలకొకప్రక్కనుండి ఇంకొక ప్రక్కకు పోయెను శిశిలవారువులు గాయములొనికి పోచ్చెను. వాని గతి చిరకేమైదియు వానికి తెలియదు గ్రినేడియరు గార్డు మానొకడు ననుచలేక నేలకూలగా నొక యుహాలాము నీరింక మరియెరులకును పనికి రావనుచు వాని కుపాకితో గూలజేసెను.

మొదటిసభ.

లండన్, జూన్ 11:— 1918 వ సంవత్సరపు సామ్రాజ్యయుద్ధవర్తివర్గసభ నేటిమధ్యాహ్నము ప్రారంభమయ్యెను. ప్రధాని క్రెతింధుల నాదరించి వారి కాతిధ్య మొసగెను.

ప్రధాని యుద్ధసేనాని బోధించుట

లండన్, జూన్ 11:— నేడు జరిగిన సామ్రాజ్యయుద్ధవర్తివర్గసభలో లాడుడుబార్టి గారు యుద్ధసేనాని కంటెటిని స్పష్టముగ వివరించిరి. కార్యక్రమ మంతటిని బాగుగ నేర్పరచుటయే లేవటిసామ్రాజ్యయుద్ధ సభయొక్క ముఖ్యకార్యము.

విషయ సమర్ప.

లండన్, జూన్ 11:— డేముల్త్రానికిలు ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— జనరలు స్కృబ్బుగారు నూచించిన ప్రకారము విరిషు సమస్య నిర్వహణ సామ్రాజ్యసభ కర్పించుట మంచిది కాదు. హోమురూలును, నిర్బంధసైనిక సేవయు జంటగా పోవలయునని నూచనలు గన్పించుచున్నవి.

నరే బార్టి రెయిగు గారు మార్చింగుపోపుకు కొకయుత్తరమును వ్రాయుచు నిట్లనిరి. ఈ సమయమున నీసమస్యను యుద్ధసభ కర్పించుటకున సామ్రాజ్య నికర్షిమత్తయగు నగు బాబు బునకర్షికను బగు కట్టుబట్టుములతో గడిని సంధించుచును.

నష్టములు.

10వ తేదీ రాత్రి ఆస్ట్రేలియా నీల మార్గమున దసమి కనుక
దక్షిణమున ఉత్పన్నమైన 1 $\frac{1}{2}$ మైలు రంగమున 1 $\frac{1}{2}$ మైలు మంద

జనవరి 21 వరకు గల ఒక కంద
కపు ధనంబు పట్టుకొని. రాత్రి మేము మార్గమోరు, స్నేహితుల
పునరుత్పాదనమునకు మార్గములను సరిచేసి పైకివలన 2 మర
ధనంబులను పట్టుకొని చాలావఱకును కలిగించితిమి. శత్రువులు
అంతయును అడవియందలి బాడి సరిచేసిరి. ఒక
అండ్ల పురుషుడు నడవడలేదు. తెన్నుకు పడవలకు రాత్రి
నందులను కాల్చిరి. మార్గమోరుకు దక్షిణమున 298 మందిని
పట్టుకొనితిమి. వారిలో 5 గురువోళ్లును.

విమానములు.

పరమార్థమున మన మారితు లాక సమున మట్టు
గ్రహమునకు సుఖము చేయక ఉదయముననే వైకిలేది 8 టన్నుల
బొంబులను కందకములు మున్నగు వానిని పడలిరి. చాల
వోళ్లుబొంబులు పోలివని. 18 విమానములను నాశనముచేసితిమి.
మావిమానములు 5 పోయినవి. అండ్లగలమున 2 శత్రువిమాన
ములు నాశనమైనవి. మావి రెండు పోయినవి. రాత్రి మావిమాన
ములు కాండ్లపూర్వమున 5 టన్నుల బొంబులను పడలి
చురలి పట్టెనని మార్గము మోరుగాన దెలిసిరి.

బ్రిగేడియరు జనరలు జయ్యుడెను గారు యధ్యక్షులలో
చుండుట.

హాటందు

హాటందు ఆహారసామగ్రి

హాటందు, జూన్ 8:— ఇచ్చటినుండి కాయధాన్య
మును హాటందుకు తీసికొనిపోవుటకు వచ్చియున్న “కావా,
బెల్లా” యన బొంబు కాయధాన్యమును నింపుకొని వెడలి
పోవుటకు సిద్ధముగావున్నది. వారి నాకాయజమానులు వారిని
తెడలిపోవలసినది యెట్లు ఆజ్ఞాపించిరి. హాటందులో కావా
రసామగ్రి అక్టోబరుగా నుండినందున హాటందుకు ఆహార
సామగ్రిని పంపటకు అమెరికా వారి ప్రయత్నముల
కిందులగుచున్నది. అమెరికావారు కావాధాన్యమును తొట్టెలను సమ
కూర్చి ఎక్కువచేసి కిక్కురుగా హాటందుకు పంపుటకు వీ
లుండునో అట్లుచేసిందే పంపుటకు ప్రయత్నించిరి. “బెల్లా, కావా”
అను హాటందుకు సంబంధించిగాక 15 వేల టన్నుల ఆహార
సామగ్రి హాటందుకు ఎగురగలిగి చేయుటకు 10 దినముల
నుండి అమెరికాకు చెవులలో సిద్ధముగావున్నది. ఎచ్చటెచ్చట
హాటందుకు పోకల స్త్రీగురులు యందునో అచ్చట మఱి 15 వేల
టన్నుల ఆహారసామగ్రిని సిద్ధపరచుట కేర్పాటు చేయబడి
యుండెను. ఒక వంట కంట్రాక్టువారి నుంచి కొనబడిన
“సిలెక్” అను ద్రవ్యమున నాకును బావానుండి నైగానుకువచ్చి
అక్కడినుండి యునైటెడ్ స్టేట్సుకు బోయి విద్యుదుత్పా
దములు జావాకు బోవుటకు యధ్యక్ష వ్యాపార సంఘమువారి
కేర్పాటు గావించిరి. బావాలో నెడదగియున్న మంత్రాను
దిహోవోర్లు అను నరసి ప్రాంతమున ఈ ఏర్పాటు చేయబడినది.
యధ్యక్ష వ్యాపార సంఘమువారు మఱియుకొక ద్రవ్యమునకేకగిరిని
నూడే గురువించి ధాన్యపుండిని అట్టెటివేసింది ద్రవ్యగయా
నాకు పంపుటకును సమర్థులైతిరి. యునైటెడ్ స్టేట్సు నుండి
ద్రవ్యగయానా దాన్యగోళమున ఇంకొక కోత ఆహారసా
మగ్రి ధాన్యపుండికి పంపబడినది.

ఆహారము, జూన్ 11:— హాటందులో కండినాడె
ములు చాల స్వల్పముగనున్నవి. జనులు సాధారణపు నిజన
కంటె గెట్టుకు విలువకు సుఖములను కొనుచున్నారు. అధి
కారము నేరధులను కలిపించెద మనుచున్నారు.

హాటందు; జర్మనీ.

ఆహారము, జూన్ 4:— జర్మనీ, ఎయిలరు ద్రవ్యస్థి
యగుటలో బోవుటకు జర్మనులకు కాధారిటీస్టు మొనగుట
ద్రవ్య జర్మనుల బలంబడిక త్వలో సమకూరుటకును నూచింపు
చున్నది. యునైటెడ్ స్టేట్సుకు ప్రతి ఆహారమును ద్రవ్య జర్మను
నుండి వచ్చిన సామగ్రిలను నిర్మితములైన ఒడలు కొంతకా
లము వరకును అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములకు బోనూడ
డను భూభాగమునకు జర్మనులు విడచుచున్నారు.

గ్రీకు

గ్రీకుల విజయము.

విజయము, జూన్ 8:— మెసోపొటామియాలో గ్రీకులు
రెండు గొప్పకొండల నాకమించుకొనిరి. ఈ రెండుకొండలను
పెట్టుకొంటున్నది సొరంగములతోడను. సొరంగసానముల

ఇటలీ

విమానయుద్ధము

శత్రువులు బ్రిటిష్ పురములపై బొంబులు వేయుట
కోమ, జూన్ 11:— కోమి ఆస్త్రియను నాకా విమాన
ములు ఈ నెల 9వ తేదీన బ్రిటిష్ పురములపైకి వచ్చిబొంబు
లను వేసెను. అనేకులకు మరణములను గాయములను గలిగెను.
విమాన విధ్వంసక కేటక్కులును, ఇటలీవారి విమానములను
శత్రువులను పారద్రోలెను. శత్రువులకు మూడువిమానములు
నష్టములై వానియందలి వైమానులు బ్రిటిష్ గావట్టుకొనబడిరి.
బ్రిటిష్ విమానములు కాటకో నుండలి శత్రువిమాన స్థానము
లను ముట్టడించెను. డురొవానును స్థానమును ఇటలీవారి విమా
నములు రెండుసార్లు జయప్రదముగ ముట్టడించెను. కాటకో
యొద్ద నెలచియున్న ఒక స్త్రీయకు మందుచుండుట కన్నడెను.
ఇటలీవారి విమానములను బ్రిటిష్ విమానములను సురక్షిత
ముగా తిరిగివచ్చెను.

ఇటలీ యుద్ధనౌక.

లండను, జూన్ 12:— రోము ప్రకటనము. సోమవారము
నాటి యుద్ధములకు రెండు ఇటలీ యుద్ధ నౌకలు దాల్చెను.
దీవుల సమీపమున ఆస్త్రియను వారి కావటాలను నెదిరించిరి.
అందు రెండు యుద్ధనౌకలుండెను. చిన్న యుద్ధనౌకలు పది
వారి సంరక్షించెను. మా బార్బెస్ బోల్లు వారి చిన్న యుద్ధ
నౌకల పంక్తిని వాటి ప్రధానయుద్ధనౌకల నెదిరించినవి. ఆ
చిన్ననౌకలు వారి వెంటబడించినవి. గాని అవి సురక్షితముగ
నిలుచేరినవి. శత్రు యుద్ధనౌకల కనిపించినవలన గలి
గించినవి.

చేట్లో యుద్ధికి వాయువ్యమునను, ఆస్త్రియ యొద్దను
విక్రమవంతివారు యుద్ధముల నొనరించి కొలది ప్రదేశమును
తీసికొనిరి జర్మను అధికారులు ప్రకటించిరి.

చీనా

సుంఘాయ, జూన్ 4:— ఉత్తరపుష్కరములు హూన్
మును ధ్వంసము చేసిరి. కొన్ని నగరముల కగులబెట్టిరి. అట
వైనికులు పోయినవోట్ల కన్నటిని ధ్వంసముచేసి వారు మను
ష్యులను చంపి స్త్రీలను చెజబెట్టిరి.

టర్కీ

తురుష్కులు; ఆర్మీనియనులు.

లండను, జూన్ 4:— నవంబరు నెలనుండియు ఆర్మీని
యనులు తురుష్కుల సరిహద్దులనుగ నెదిరించు చున్నారు.
ఎర్రతమను మరల పట్టుకొనుట చాల ప్రశంసనీయుచును అంత
య. లెవంటి కావారములేక యుద్ధమున కింపుకేనియు సంసిద్ధము
చేయుటదని ఆర్మీనియనులు నవంబరు నెలదిగ ఫిబ్రవరివరకును
తురుష్కుల నెంటరిగ నిలువరింపగలుగుట చాల ప్రశంసనీయు
ముగనున్నది. తురుష్కులు పేరును నాక్రమింపబ్రతుల్నింపగా
బార్జుయనులు వారి నెదిరించి ఆర్మీనియనులకు తోడ్పడిరి.
అంత తురుష్కులు క్రొత్తబలములను తేవలసినవారైరి. వారి
పారస్కీకపురాది కొంతవర కానిపోయెను.

లండను, జూన్ 11:— తురుష్కుల ప్రతిక యెమిడూ
మ్యా ఇట్లు తెలుపుచున్నది:— స్టాంబూలు విశ్వ విద్యాల
యమువారు ఎం. టెనినగారికి నోటలు ప్రైజు నీయవలయు
ననిరి. మిగిలిన పోటీవారులు కెయిజరు, వాసుహిండెంబర్
గారయ.

జర్మనీ, టర్కీ

లండను, జూన్ 2:— తురుష్కుల యుద్ధతంత్రమును
గూర్చి జర్మనుల యసంకృప్తి “ద్యూస్కి-టెన్సి జీటింగు”
పత్రికయందు కొంటురివెట్లోగారి వ్యాసమునల వ్యక్తముగ
చున్నది. ప్రస్తుతము తురుష్కుల ముఖ్య యుద్ధస్థానము కా
కేషియానుని దెస్సెలోని తురుష్కు-మంత్రి జడావెస్టు వార్తా
పత్రికా ప్రతినిధితో జెప్పినట్లు కొంటురివెట్లోగారు వ్రాసిరి.
బ్రెస్టు లిట్-స్కె సంధి ప్రకారము తురుష్కు-దేశమున కొనగ
బడిన భాగముల సరిహద్దులను వాటి వైభాగములను పట్టుకొను
టకు తురుష్కు-సేనా పంపటకు నూత్రమును రివెట్లోగారు
గీరింపక కోపమునొందిరి. టిస్లిన్ పురమును తురుష్కులు కళ
పటయకొన గోరుచున్నారనియు, ఈతంత్రము మూలమున
తురుష్కులు ఈ తర దక్షిణముల హరించుననియు. ఈ

రష్యా

నై బీరియా స్థితి.

అండ్లదాను, జూన్ 11:— కీఫ్ నుండి ఇట్లు రెంటివార్త
వచ్చుచున్నది:— చెలియావిస్కా ప్రాంతములనుండి 15
వేల మంది జెకో స్టోవరులు నై బీరియాను రైలువేలో కొంత
భాగము నాక్రమించుకొని అచ్చటనుండి మందుగుండు సాను
గ్రని నశపఱచుకొనిరి. సోవియటు సేనలు చెలియా విస్కా-
పురమును వదలివేసి స్టేటూస్టువద్ద సమావేశమై అచ్చట
జట్టులను పీడించిరి. ఇతర జెట్టులందఱును సమారాయం
చున్నారు.

సోవియటు ప్రతిపక్ష కాసాకుబలము

మాస్కో, జూన్ 8:— దాకో రాష్ట్రమునందు బోల్షెవిక్కు
కమిషనరుల కధ్యక్షుడై జనరల్ కెటెడెవ్ న్యతిరేకముగా
పనిచేసిన వానిని సోవియటు ప్రతిపక్ష కాసాకులు తిరిగి
చంపివేసిరి.

జర్మను తురుష్కు-లోడింప బడుట

మాస్కో, జూన్ 8:— (అవరాష్ట్రము 4-45) కార్యపుర
మువద్ద రష్యను సేనలు జర్మను సేనలను తురుష్కు-సేనలను పీ
డించెనని ఆలస్యముగా వచ్చిన రెంటివార్తలను తెలియ
చున్నది. తురుష్కులును జర్మనులును అర్ధచానుగోడ్లమీదుగా
వెనుకబోవుచు గ్రామములందలి ప్రజలను హతమా చేయు
చున్నారు.

జర్మనీ

సాంఘిక వాదుల కోర్కెలు.

అండ్లదాను, జూన్ 8:— వియన్నా నుండి యీ క్రింది
రెంటివార్త వచ్చినది:— ఆస్త్రియను హంగేరియను సాంఘిక
వాదులును, రాజ్యమునందలి ఇతర సాంఘిక వాదులును సమా
వేశమై బ్రెస్టు లిట్-స్కె సంధి విషయమును బుఖారెస్టు సంధి
విషయమును యోచించుటకు రీతానుసంధాన వెంటనే సమా
వేశపఱచవలెనని కోరిరి. ఈసంఘటన కాలివిధానములకు వ్యతి
రేకముగా నున్నవని సాంఘిక వాదుల యభిప్రాయము. సంయుక్త
జాతీయ సంఘాగము “నెర్వజితి అంతటను యుద్ధాయుధ
ములను తీసివేసి అంతర్జాతీయ వ్యాపారస్థానములను సంఘాపించి,
పశ్చిమ, దక్షిణ, ప్రాచ్య గోళములందు విజిత దేశములను స్వదేశ
శమునకు జేర్చుకొనుటను, వ్యవసాయమును సుగమమున నిర్వహించి
రష్యానుండి భేదించబడిన భాగములకు స్వయంవిర్రయ నూత్ర
మును వర్తింపజేయవలెనని సాంఘిక మహాసభవారు తీర్మా
నించిరి.

సాంఘిక వాదుల సభ.

అండ్లదాను, జూన్ 2:— మే 31-వ తేదీన జర్మను
సాంఘిక వర్గమువారి సభయందు హావీ. ఎబర్టు గారు పన్యసిం
చుచు మిత్రిమండలి సాంఘికవర్గమువారి ప్రకటనము (ఫిబ్ర
రి 21-వ తేదీన ప్రకటించబడినది) ఇన్వెడెన్ చెప్పెనని చెప్పిరి.
కడచిన పర్యావరణము సాంఘికవర్గ మహాసభ జరిగినప్పుడు స్థా
వహోము మహాసభను గూర్చి చేయబడిన ప్రకటనము ననుస
రించియే జర్మను సాంఘిక వర్గము వారి చర్య యు నుం
డును. ఆన్నిదేశముల సాంఘిక వర్గములతో
గలసి సభ చేయుటకును, స్థావహోము సభా విషయమును
గూర్చిన ప్రకటనమునై ఉత్తర ప్రభుత్వవర్గములను జరుపుటకును
జర్మను సాంఘికవాదులు సంసిద్ధులై యున్నారు. మిత్రిమండలి
సాంఘికవాదుల యుద్ధాశయములు దేశాక్రమణమును గూర్చి
అయా(మిత్రిమండలి) ప్రభుత్వముల యాశయములను సరించియే
యున్నవి. కడచిన సంవత్సరపు జూలై 19-వ తేదీన రీస్నాగు
సభలో చేయబడిన తీర్మానము ననుసరించి సంధి తీర్మానము
కట్టి యామోదింప బడెను.

కానింగి నురిజెంటిసు వ్యవహారము

అండ్లదాను, జూన్ 10:— హేండిల్సుబ్రాడు కుత్రిక
ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. “కానింగి”ను ముంచివేసిన దారుణ
కృత్రియమునకు తగిన సమాధానమును నష్టపరిహారమును ఒసగ
బడి దాని ముంచివేసిన వారి కిచ్చించి వెంటనే వారి స్థాన
మున నింకొక యోధ నిచ్చినగాని వెట్టులు తగిలిన నెదిరుటలను

ప్రజాభిప్రాయములు

విలేఖకులకు సూచన.

కార్యములకు ఆయా కార్యములు, అన్ని కార్యములకు
కార్యములకు, అన్ని కార్యములకు, అన్ని కార్యములకు

కార్యములకు, అన్ని కార్యములకు, అన్ని కార్యములకు

I సంకల్ప పిడి.

అయ్యో, కృష్ణా జిల్లా తలవూరూ కా వెంటపాడు సంత
లో 9-వ తేదీ రాత్రి సుమారు పది గంటల వేళ 20 మంది మను
షులు నడిచి వెంటపాడు సంత వద్దకు వచ్చి అక్కడకు వెళ్ళి

మం. వేంకటేశ్వర్లు.

II గొప్ప బండిపోటు.

అయ్యో, కృష్ణా జిల్లా తలవూరూ కా పిప్పర గ్రామ
ములో 9-వ తేదీ రాత్రి సుమారు పది గంటల వేళ 20 మంది మను
షులు నడిచి వెంటపాడు సంత వద్దకు వచ్చి అక్కడకు వెళ్ళి

మం. వేంకటేశ్వర్లు.

III విదవ ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ మహాసభ.

అయ్యో, వైసభ, ఇంకొకటి ముందు ప్రచురించిన ప్రకా
రము ఈ నెల 22, 23 తేదీలనీ జరిగినది. కొందఱు కొరి

ఇది, త్రిపురనేని గోపాలకృష్ణయ్యగారి సెక్షన్ కు
క్రింద ప్రారంభమై ఈ నెల 22, 23, 24 తేదీలను జరిగినది.

మొదటి భారతీయ కాలాభివృద్ధి సభ.

ఇది, ఈ నెల 22, 23, 24 తేదీలను జరిగినది. భారతీయ
దమనందరి ముఖ్యులకు లక్షలక్షలను నిక్షేపించుచున్నది.

మూడవ ఆంధ్రసారస్వత మహాసభ.

ఇది, గ్రంథాలయ మహాసభతో 22, 23న తేదీలను,
24 తేదీ ఉదయమున జరిగినది. ఆంధ్రసారస్వత మహాసభ

విశాఖపట్టణము మూడవ రోజు రామచంద్రశాస్త్రి,
జూన్ 9 కార్యదర్శి.

IV

మూడవ ఆంధ్రసారస్వత మహాసభ.

అయ్యో, 8-వ ఆంధ్ర సారస్వత మహాసభ ఆంధ్రగ్రం
థాలయ మహాసభతో పాటు ఈ నెల 22-23 తేదీలను విశాఖ
పట్టణమున ప్రత్యేకముగ జరిగిన సభలను గూర్చి చెప్పవలసింది.

తల్లా ప్రగడ సూర్యనారాయణ రావు.

V

తిలకు భగవానులు.

అయ్యో, మహాసభకు కార్యదర్శిగా రావూరి సంకర్ష
ణ ప్రణాళికా ప్రకటనానంతర మొకసారి, మనవర జాతీయ
మహాసభ సమావేశము గావలయునని కాంగ్రెస్ నాయకులచే

కె. కోటిలింగం.

బందరు వార్తలు

(మాస్కోయనిలేఖనవద్దనుండి)

ఒక మరణము.

బందరు, జూన్ 11:— నేటి ఉదయము మా హిందూ
పాఠశాలలు పాఠశాలలు గా రగు వెంపటి లక్ష్మీనరసిం
హంగారు ఆకాలమరణము నొందిన తెలియజేయుట కంతయు

జిల్లా కలెక్టరు.

మా జిల్లా కలెక్టరు కాంచేలగూరు కైకలూరు ఏలూరు
తాలూకాలకు సరిహద్దులు వెల్లి తిరిగి స్పష్టము చేరి. వారు

ఆహారపదార్థముల విచారణకర్త

వీరు మాపట్టణమున విచ్చేసి కొంతమంది ముఖ్యుల వద్దకు
వచ్చి దర్శించిన వార్తలు ఎగుమతికి అనుబంధములైన దని

ఒక విలేఖకుడు ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

జిల్లా కోర్టు తాలూకా గ్రంథపురి నుండి రామమోహన
గారి పేరు యొక యువకుడు ప్రకటించిన వార్తలను, వరసకాల
యొక్క పాపములను గూర్చి వార్తలు వచ్చినవి. ఈ వార్తలను గూర్చి

